

Forskning och innovation i Stockholm-Mälardalenregionen

Sammanfattning av kommande rapport

Stjärnbildning

Denna rapport är framtagen av Mälardalsrådet.
Text: Göran Reitberger
Juni 2010

Mälardalsrådet
Hantverkargatan 3H, 105 35 Stockholm
Tel 08-508 290 03 • Fax 08-508 295 58
kansliet@malardalsradet.se • www.malardalsradet.se

Detta belyser vi i materialet!

- Sverige och Stockholm-Mälardalenregionen på den globala arenan
- Företagens FoU i Sverige och Stockholm-Mälardalenregionen
 - Stora och små företag
 - Finansiering och upphandling från högskolor och institut
- Den innovativa företagsförnyelsen i Sverige och Stockholm-Mälardalenregionen: perspektiv hämtade från:
 - Affärsvärlden/Ny Teknik: Sveriges mest intressanta unga teknikföretag
 - Vinnare inom ”VINN NU”, VINNOVA:s och Energimyndighetens tävling för nystartade FoU-baserade företag
 - VINNOVA:s småföretagsprogram ”Forska & Väx”
 - Industrifondens satsning i södra Sverige
 - Patentutveckling och patentens geografi
 - Tillväxt i unga innovativa företag (historiska lärdomar)
- FoU inom Stockholm-Mälardalenregionens högskolor: perspektiv på volym, finansiering, inriktning i en nationell totalbild
- Teknikparker och inkubatorer i Sverige och Mälardalen

Innehållsförteckning

Materialet omfattar 11 minirapporter:

1. Sverige svarar bara för runt 1 procent av världens FoU. Och andelen minskar för såväl Sverige som Mälardalen
2. Företagens FoU i Sverige
3. Runt 5 % av företagets egna FoU i Sverige är offentligt finansierad – men bortsett från finansiering från försvarsmyndigheter sjunker andelen till bara drygt 1 %!
4. Mälardalens dominans bland Sveriges mest intressanta teknikföretag enligt urval av tidningarna Ny Teknik och Affärsvärlden
5. Mälardalen står för hälften av vinnarna i VINNOVA:s och Energimyndighetens tävling för nystartade FoU-baserade företag
6. Nästan hälften av VINNOVA:s ekonomiska bidrag inom småföretagsprogrammet ”Forska & Väx” har hittills avsett företag i Mälardalen
7. Industrifondens satsningar i södra Sverige – mer än hälften till Mälardalsföretag
8. Sökande från Mälardalen svarar för hälften av de svenska ansökningarna om patent till PRV
9. Tillväxt i unga, innovativa, produktutvecklande företag i Sverige – lärdomar som hållit i decennier
10. Mälardalshögskolor svarar för 46-47 % av den totala högskoleforskningen
11. Teknikparker och inkubatorer, historiska rötter från 1980-talet – i dag ett finmaskigt nät i Sverige och Mälardalen

Sammanfattning med perspektiv på Stockholm-Mälardalens regionens andelar av forskning och innovation

Global FoU

FoU i företagssektorn

- 0,5 % av FoU-utgifterna
- < 0,4 % av forskares FoU-arbete

FoU i högskolesektorn

- 0,7 % av FoU-utgifterna

Nationell FoU

FoU i företagssektorn

- 40 % totalt
- 50 % bland mindre företag

FoU i högskolesektorn

- 46 % totalt
- 50 % inom medicin, naturvetenskap, humaniora
- < 35 % inom teknik

Nationell innovativ företagsförnyelse

- Sveriges mest intressanta unga teknikföretag enligt Affärsvärlden/Ny Teknik åren 2008-2010 (69 företag)
 - 57 % av antalet totalt, 62 % inom IKT och 50 % inom medicinsk teknik, 50 % energi- och miljöteknik
 - 70 % av sysselsättningen, vilket motsvarar dubbla tillväxttakten mot andra lokaliseringar
 - 90 % av företagen som finns på samtliga tre listor
- Vinnare inom VINNOVA:s och Energimyndighetens tävling för nystartade FoU-baserade företag, ”Vinn Nu” (75 företag)
 - 49 % av antalet totalt, 54 % inom IKT, 56 % inom bio/medicinsk teknik
- Företag som fått utvecklingsbidrag inom VINNOVA:s program ”Forska & Väx”
 - FoU-projekt (totalt 193), antal 47 %, bidrag 50 %
 - Förstudier (totalt 223), antal 34 %, bidrag 34 %
- Företag i Sydsverige i Industrifondens ägarportfölj 2007-2008 (totalt 80 företag)

- Antal företag totalt 50 %, inom IKT 57 %, life Science 57 %, cleantech 67 %, ”industri” 22 %)
- Investerat kapital – totalt 59 % (IKT 63 %, Life Science 67 %, cleantech 63 %, ”industri” 39 %)
- Svenska patentansökningar 2000-2008
 - Till PRV: 50 %, varav hälften från enskilda personer och mikroföretag

Nationell högskoleforskning 2007-2009

Driftskostnader (intäkter): totalt 46 %, varav:

- Statsanslag 44 %
- Övrigt skattefinansierade former 46 %
- Företag i Sverige 49 %
- EU 49 %
- Privata stiftelser i Sverige 51 %
- Övrigt utländsk finansiering 58 %

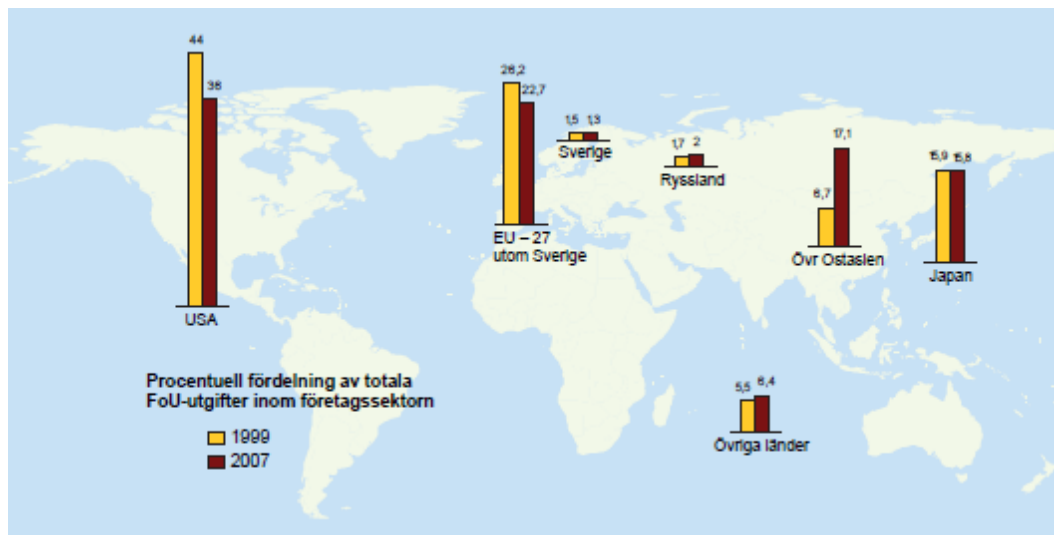
Driftskostnader (intäkter): ämnesområden

- Medicin 55 %
- Naturvetenskap 52 %
- Humaniora 50 %
- Samhällsvetenskap 38 %
- Teknik 33 %

Företagsfinansiering

- FoU-uppdrag 45 %
- FoU-bidrag 55 %

Sverige svarar bara för runt 1 procent av världens FoU. Och andelen minskar för såväl Sverige som Mälardalen...

Bilden ovan visar en fördelning av hur företagssektorns FoU globalt fördelats åren 1999 och 2007 enligt OECD:s sammanställningar. Utgifterna är beräknade med utgångspunkt från köpkraftsmåttet PPP (Purchase Power Parity). I fördelningen ingår bara OECD-länder och OECD:s anslutna länder. Indien, Pakistan och Brasilien – tre länder i snabb utveckling – ingår därmed inte. Den svenska företagssektorns globala andel 2007 i bilden, 1,29 procent, är därmed i realiteten något lägre.

Den totala globala volymen i PPP och fasta priser (dollar) har ökat med 45 procent från 1999 till 2007 eller med i snitt 5 procent per år. Att Ostasiens länder svarat för mer än halva ökningen har resulterat i att ”marknadsandelen” där växt från knappt 23 procent till nära 33 procent. ”Förlorare” av marknadsandelar är främst USA men även EU-27, vars marknadsandel minskat från drygt 26 procent till knappt 23 procent, en minskning med 13 procent. Den svenska marknadsandelen har krympt i paritet med den för EU-27.

Ostasiens framryckning är i första hand hänförlig till FoU-satsningar inom den kinesiska Folkrepubliken företag – såväl privata som offentligt ägda. Men även Sydkoreas och Taiwans företag har markant ökat sina FoU-satsningar under de år bilden belyser.

Den kinesiska utvecklingen kan också ses i längre tidsperspektiv. Några år efter Maos död 1976 lanserade Deng Xiaoping bl a sentensen ”vetenskap och teknik är det primära redskapet för att skapa tillväxt”. Sedan början på 1980-talet har den sentensen hållts levande och skapat en stark tilltro – vissa säger övertro – till teknikens förmåga att lösa problem och att förändra landets position och inflytande på den internationella ekonomiska och politiska arenan.

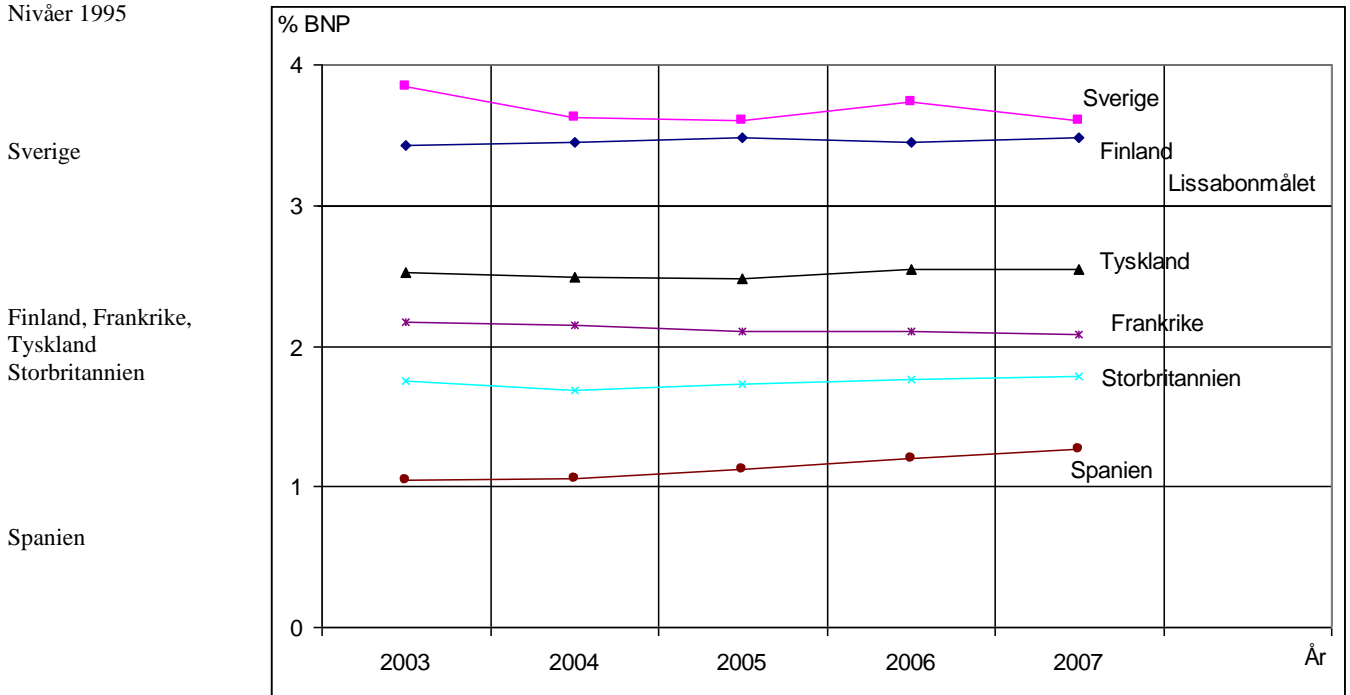
1990 satsade Kina mindre än 0,5 procent av BNP på FoU, huvudsakligen med militär eller nukleär anknytning. (Sverige satsade då 3 procent.) Senare delen

Totala FoU-satsningar som % av BNP. Tidstrender

Källa: OECD, Main Science and Technology Indicators

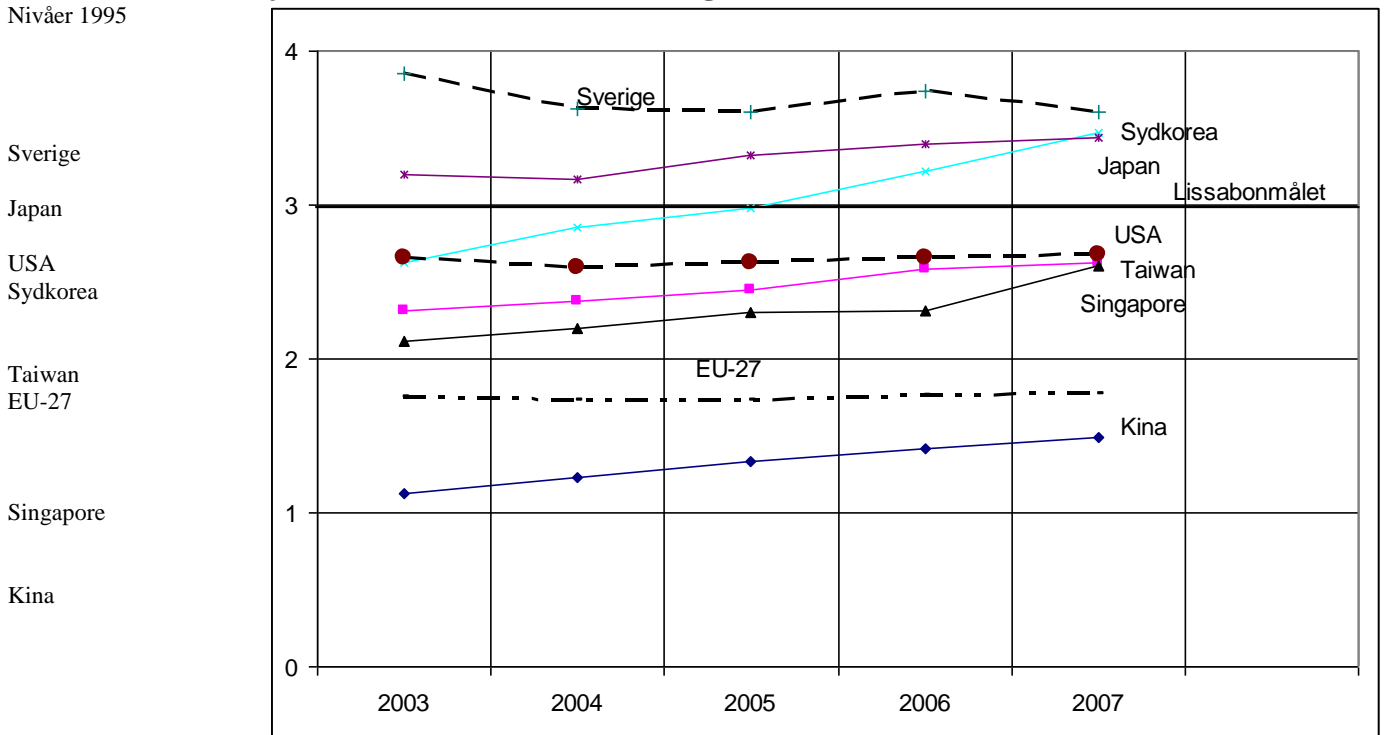
A. Sverige inom EU-27

Nivåer 1995

B. EU-27 och USA jämfört med Ostasien och Sverige

Nivåer 1995

av 1990-talet skedde en omsvängning mot större marknadsorientering och höjd forskningskvalitet inom främst universiteten. Kinas traditionellt stora forskningsinstitutssektor krymptes, genom nedläggning och nedskärning men även genom att många institut omvandlades till företag eller till FoU-avdelningar inom företag. Program för att på sikt skapa världsledande universitet sjuösattes. Lagstiftningen för att skydda immateriella rättigheter stärktes. Dessutom gjordes stora ansträngningar att attrahera utländska företag och deras tekniskunskaper till Kina främst genom direktinvesteringar och medföljande tekniköverföring.

År 1996 motsvarade FoU-satsningarna 0,6 procent av BNP. Andelen hade ökat till 0,9 procent vid millennieskiftet och till 1,3 procent år 2004. Samtidigt var BNP-tillväxten stadigt runt 10 procent per år. I gällande femtonårsplan anges 2,5 procent som mål för 2020, d v s ungefär samma andel som för Sverige i början på 1980-talet. Om man utgår från de senaste 6-7 årens trender kan Kinas FoU-intensitet nå nivån för EU-27 runt 2012.

Kinas BNP var 2005 runt 6,5 gånger den svenska, räknat efter växelkurs. Med PPP-mått växer Kinas BNP till runt 25 gånger den svenska år 2005. Antas att Kinas BNP-tillväxt uthålligt kommer att ligga på runt 7 procent (folkkongressens mål), och om målet att nå en FoU-intensitet på 2,5 procent av BNP år 2020 infrias, skulle resultaten bli följande med aktuella trender för utvecklingen i USA och Sverige:

- Räknat efter växelkurs (och utan hänsyn till högst troliga kinesiska revalveringar) skulle Kinas FoU-volymer år 2020 pengamässigt bli runt tio gånger den svenska.
- Räknat efter köpkraft (och med viss hänsyn till standardhöjningens effekter på PPP) blir nivån 2020 runt trettio gånger den svenska. Den volymen skulle i PPP- pengar motsvara ungefär den som USA uppvisar i dag!

Det bör noteras att med PPP-mått har Kina redan i dag gått om Storbritannien, Tyskland och Frankrike i pengamässig FoU-volymer – bara Japan och USA ligger före.

Siffrorna ovan avser all FoU, såväl inom företagssektorn som universitet och statliga institut. I Kina svarade FoU-arbete inom företagssektorn bara för runt 40 procent vid 1990-talets mitt att jämföra med drygt 65 procent i Sverige. 15 år senare är andelen drygt 65 procent i Kina och drygt 70 procent i Sverige. För EU-27 totalt har andelen varierat runt 55 procent under perioden, mycket lägre än den aktuella i Sverige – och Kina.

”FoU” omfattar såväl ”forskning” som ”utvecklingsarbete”. Inom den svenska företagssektorn svarar ”forskningsarbete” totalt bara för drygt 10 procent av FoU-arbetet. Till helt övervägande del är företags-FoU i Sverige inriktad på stegvisa, ingenjörsmässiga insatser för att förbättra konkurrenskraften i produkter och tjänster. Undantag är läkemedelsföretag och vissa små utvecklingsbolag där forskning väger mycket tyngre – bortåt hälften av alla forskarutbildade som engageras i företagsforskning återfinns i de företagen.

Hur ser bilden ut globalt – och särskilt i Kina och övriga Ostasien? Följande tabell, hämtad från OECD-data, ger en belysning:

Globala FoU-årsverken inom företagssektorn utförda av yrkeskategorin ”forskare”

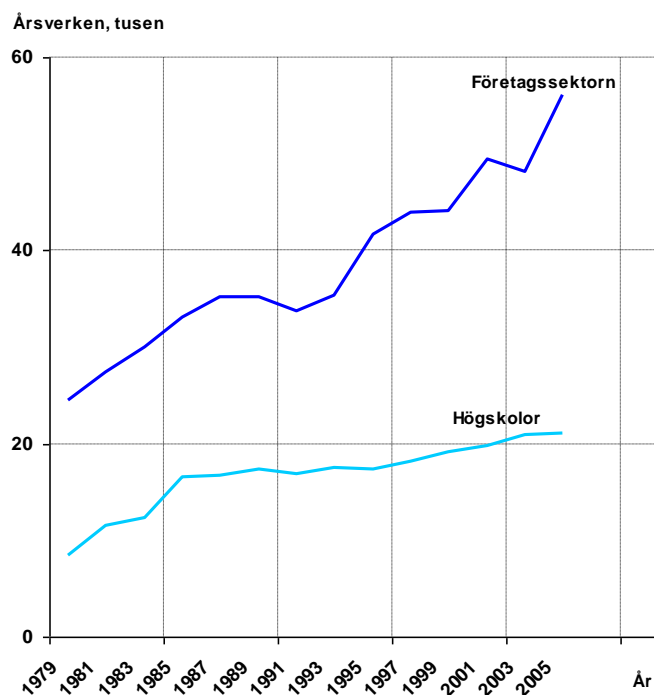
	1999	2007
Totalt antal FoU-årsverken	2,7 miljoner	3,9 miljoner
Fördelning		
• USA	38,8 %	27,8 %
• Japan	16,3	12,3
• Övr Ostasien	10,4	30,5
• EU – 27	19,0	17,2
• Ryssland	10,5	6,1
• Övriga länder	5,0	6,1
	<hr/>	<hr/>
	100,0	100,0
Sverige	0,85 %	0,79 %
- Mälardalen	<0,4 %	<0,4 %

”Övriga Ostasien”, och då främst Kina, har tredubblat sin andel på en ”marknad” som på knappt tio år växt med runt 45 procent. Dengs sentens från sent 70-tal – ”vetenskap och teknik är det primära redskapet för att skapa tillväxt” – har uppenbart fått starkt fäste inom det kinesiska företaget!

Sedan mer än 50 år tillbaka finns en ”svensk modell” för hur forskning i offentlig regi bör bäst bedrivas. Vi har valt att till helt övervägande del ge universitet och högskolor det uppdraget. I många andra länder spelar statliga forskningsinstitut därmed en mycket större roll än i Sverige. (De svenska branschforskningsinstitut som delägs av företagskonsortier förs till företagssektorn.)

Diagrammet på nästa sida ger ett 25-årigt perspektiv på hur antalet FoU-årsverken växt inom företags- respektive högskolesektorn. Svängningarna för företagssektorn är dels konjunkturbetingade, dels betingade av att SCB stegvis breddat den företagspopulation som undersöks. Numera ingår såväl tjänstesektorns företag som små FoU-aktiva företag (10-49 anställda). Så var inte fallet under 1980-talet. Grovt gäller att antalet FoU-årsverken inom företagssektorn var dubbla antalet för högskolesektorn under 1980-talet. I dagsläget är det tredubbelt.

Tidsperspektiv på FoU-årsverken

Den ”svenska modellen” innebär att den svenska högskolesektorn bör ha en större global marknadsandel inom ”högskole-FoU” än vad svensk företagssektor har inom global ”företags-FoU”. Följande tabell baserad på PPP-beräkning och OECD-data, illustrerar.

”Marknadsandelar” i PPP och fast pris för FoU inom universitet/högskolor

	2003	2007
USA	30,7	27,0
Japan	11,7	10,4
Övriga Ostasien	7,3	9,4
EU-27	36,3	35,3
Övriga länder	14,0	17,9
	<hr/> 100,0	<hr/> 100,0
- Sverige	1,8	1,5
. Mälardalen	0,8	0,7

”Marknaden” har under perioden 2003-2007 växt med 22 procent i fast pris eller med runt 4 procent per år. Två noteringar:

- ”Marknadsandelarna” för EU-27 är här mycket högre än för företagssektorn
- Den höga – och växande – andelen för ”övriga länder”. Reflekterar snabbt växande universitetssektor med forskningsstödd utbildning.

Företagens FoU i Sverige. Totalt 40 % inom Mälardalslän men 50 % bland mindre företag

Tabellen nedan ger ett tioårsperspektiv på hur företagens FoU fördelats över län. FoU-enheter inom storstadslänens företag svarar uthålligt för knappt 80 procent varav Stockholms län står för 45-50 procent. Uppsala läns företag klättrar på rankingen – andelen är i dag drygt 2 procent vilket ger placering fem, efter storstadslänen och Östergötland. Västmanlands och Örebro län delar plats sex. För Västmanlands del har andelen minskat från nära 3 procent till knappt 2 procent – en reflex av utflyttningar av FoU-verksamheter från företag med rötter i gamla ASEA.

Företagssektorn: Regional fördelning av utgifter i Sverige för egen FoU 1997-2007

Källa: SCB. FoU-statistik för företag. Löpande priser MSEK x 1000

Län	Snitt 2003-2007		Snitt 1997-2001	
	Belopp	Andel %	Belopp	Andel %
Mälardalen				
• Stockholms	24,04	32,6	22,67	37,9
• Uppsala	1,72	2,3	1,13	1,9
• Västmanland	1,27	1,7	1,65	2,8
• Örebro	1,23	1,7	0,81	1,4
• Sörmland	0,80	1,1	0,73	1,2
Totalt	29,06	39,4	26,99	45,2
Övriga län				
• Västra Götaland	21,89	29,7	16,96	28,3
• Skåne	11,40	15,5	7,46	12,5
• Östergötland	4,58	6,2	3,37	5,6
• Blekinge	1,07	1,5	0,40	0,7
• Jönköping	1,01	1,4	0,70	1,2
• Värmland	0,85	1,1	0,61	1,0
• Gävleborg	0,83	1,1	0,64	1,1
• Norrbotten	0,67	0,9	0,63	1,1
• Dalarna	0,62	0,8	0,57	0,9
• Kronoberg	0,44	0,6	0,27	0,4
• Västernorrland	0,41	0,6	0,45	0,7
• Västerbotten	0,39	0,5	0,37	0,6
• Kalmar	0,26	0,4	0,17	0,3
• Halland	0,19	0,3	0,10	0,2
• Gotland	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
• Jämtland	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Totalt för länen	73,74	100,0	59,88	100,0

Tabellen visar bara utgifter i Sverige för egen FoU av egen eller inhyrd personal (konsulter m m). Därutöver kan företag ha kostnader i Sverige för extern, utlagd FoU, främst FoU-köp från företag inom egna koncernen, från underleverantörer och från tjänstesektorns kunskapsföretag. (För att inte dubbelräkna tas inte dessa kostnader upp av köpande företag utan antas bli rapporterade av det säljande.)

I fasta priser visar SCB:s data att volymen utlagd FoU mer än fördubblats under perioden 1997-2007! Detta reflekterar såväl ökad globalisering som specialisering inom FoU-området. Allt större del av den totala FoU-ansträngningen sker inom specialiserade internationella nätverk. För 2007 och 2003 var bilden följande för utlagd FoU:

FoU utlagd till	Belopp, MSKx1000, löpande priser	
	2007	2003
Företag inom egna koncernen		
• I Sverige	1,84	0,56
• I utlandet	21,35	12,65
	23,19	13,21
Andra företag		
• I Sverige	3,60	2,34
• I utlandet	3,35	ca 2,50
	6,95	ca 4,80
Universitet och högskolor		
• I Sverige	0,61	0,58
• I utlandet	0,43	ca 0,30
	1,04	ca 0,90
Forskningsinstitut	1,60	ca 1,20
Andra utförare		
• I Sverige	0,53	
• I utlandet	0,10	
	0,63	ca 0,50
Totalt	33,41	20,54

Noterbart är den ringa roll svenska universitet och högskolor spelar i totalbilden för utlagd FoU och att deras ”marknadsandel” också sjunkit påtagligt – från 2,8 procent år 2003 till 1,8 procent år 2007. Därutöver gäller att volymen (”FoU-uppdrag”) till runt 60 procent är koncentrerad till läkemedelsföretag (AstraZeneca m fl) och tjänstesektorns FoU-bolag (bl a företagssektorns forskningsinstitut).

Men om analysen görs för olika storleksklasser FoU-köpande företag fås flera nyanser:

	Utlagd FoU från företag med		
	10-49 anställda	50-249 anställda	250- anställda
Totalt utlagt, MSEKx1000	1,94	2,73	28,75
Till universitet och högskolor			
• I Sverige	0,17	0,07	0,37
• I utlandet	0,01	0,13	0,28
Till forskningsinstitut	0,10	1,31	0,19

Svenska universitet och högskolor svarar därmed för 9 procent bland FoU-aktiva företag med 10-49 anställda men bara för drygt 1 procent bland de större företagen. Noterbart är dessutom forskningsinstitutens tyngd bland de medelstora företagen – enligt undersökningen svarar de för runt hälften av de företagens utlagda FoU.

Regional möjlighet till tillväxtfrämjande FoU-samarbete mellan högskolor och mindre företag, och mellan medelstora och forskningsinstitut, tycks enligt dessa data vara av betydelse för att stimulera FoU-relaterad nyetablering och växt inom företagssektorn. Med Stockholm som ”magnet” borde de betingelserna finnas i Mälardalen. Följande tabell, som avser 2005, ger utgångspunkter:

Regional fördelning av FoU-årsverken inom företagssektorn år 2005. Mönster för olika storleksklasser

Källa: SCB. FoU-statistik för företag

Län	FoU-årsverken i företag, storleksklass anställda					
	10-49		50-249		250-	
	Antal	Andel %	Antal	Andel %	Antal	Andel %
Mälardalen						
• Stockholms	2 692	45,1	3 341	43,6	12 725	30,6
• Uppsala	308	5,2	391	5,1	620	1,5
• Sörmland	29	0,5	115	1,5	600	1,4
• Örebro	21	0,4	45	0,6	856	2,1
• Västmanland	19	0,3	44	0,6	984	2,4
Totalt	3 069	51,5	3 936	51,4	16 085	38,0
Övriga län						
• Västra Götaland	865	14,5	1 006	13,1	12 043	28,9
• Skåne	841	14,1	1 141	14,9	6 677	16,0
• Östergötland	372	6,2	633	8,3	2 576	6,2
• Västernorrland	140	2,3	184	2,4	133	0,3
• Norrbotten	135	2,3	55	0,7	457	1,1
• Jönköping	120	2,0	149	1,9	783	1,9
• Dalarna	69	1,2	95	1,2	358	0,9
• Blekinge	64	1,1	61	0,8	695	1,7
• Halland	55	0,9	55	0,7	134	0,3
• Värmland	52	0,9	44	0,6	869	2,1
• Västerbotten	49	0,8	75	1,0	120	0,3
• Gävleborg	46	0,8	24	0,3	586	1,4
• Kronoberg	45	0,8	93	1,2	297	0,7
• Kalmar	32	0,5	84	1,1	50	0,1

Som väntat är Stockholmsregionens andel mycket högre bland de mindre företagen än bland de större. Samma mönster finns för Uppsalaregionen. Men för övriga Mälardalslän är bilden den omvända och andelarna för de minsta företagen dessutom påtagligt låga.

Siffrorna kan tolkas så att Stockholmsregionens ”rikedom” på möjligheter till FoU-samarbeten ännu bara i ringa utsträckning nyttjas av mindre företag i övriga Mälardalen.

Runt 5 % av företagens egna FoU i Sverige är offentligt finansierad – men bortsett från finansiering från försvarsmyndigheter sjunker andelen till bara drygt 1 %!

Det direkta ekonomiska stödet till civil FoU inom företagssektorn har legat på obetydliga nivåer de senaste 20 åren, någon procent av den totala finansieringen. Det är låga andelar även i jämförelse med flertalet övriga OECD-länder. Följande tabell belyser finansieringen för olika storleksklasser företag år 2007:

Finansiering år 2007 av egen FoU i företag i olika storleksklasser

Källa: SCB. FoU-statistik för företag. Belop i MSEK

Finansieringskälla	Finansierade FoU-utgifter – företag i storleksklass anställda					
	10-49		50-249		250-	
	Belopp	Andel %	Belopp	Andel %	Belopp	Andel %
Egen finansiering	3 366	63,3	6 170	64,4	52 710	79,2
Inom företagssektorn	1 627	30,6	2 771	28,9	10 203	15,3
• Av företag inom koncernen		23,9		20,5		11,9
o I Sverige	516		1 156		3 177	
o Utomlands	752		811		4 726	
• Andra företag		6,2		8,4		3,4
o I Sverige	268		491		1 333	
o Utomlands	64		310		927	
• Branschorganisationer	27		3		40	
Svensk offentlig sektor	273	5,1	485	5,1	2 882	4,3
• Försvarsmyndigheter	2	<0,1	61	0,6	2 454	3,7
• Civila myndigheter	194	3,7	329	3,4	403	0,6
• Offentliga forskningsstiftelser 1)	59	1,1	85	0,9	11	<0,1
• Landsting o kommuner	18	0,3	10	0,1	14	<0,1
Utlandet, exkl företag	51	1,0	162	1,7	750	1,1
• EU-medel	49		124		375	
• Utländska organisationer 2)	2		38		375	
Totalt	5 315	100,0	9 588	100,0	66 546	100,0

1) Inklusive närstående privata stiftelser (Wallenberg, Riksbankens Jubileumsfond m m).

2) Offentliga och privata

Ungefär hälften av finansieringen från civila myndigheter kommer från VINNOVA. För de mindre företagen är VINNOVA:s andel än högre, bl a som resultat av affärsstödande program som ”Forska och väx”. Noterbart är också forskningsstiftelsernas ringa roll som finansiärer – deras medel går nästan uteslutande till högskolor. EU-medel väger betydligt tyngre, främst för de medel-

stora företagen. Totalt omfattar EU-finansieringen drygt 500 MSEK, ungefär hälften av den EU-finansiering som går till svenska universitet och högskolor.

Mälardalsdominans bland Sveriges mest intressanta unga teknikföretag enligt urval av tidningarna Ny Teknik och Affärsvärlden

Sedan 2008 har Ny Teknics och Affärsvärldens redaktioner årligen publicerat listor över de 33 mest intressanta teknikföretagen. Urvalet har föregåtts av breda nomineringar av tidningarnas läsare – runt 200 brukar årligen nomineras. För att kunna plats på listan ska ett bolag

- vara högst sju år gammalt
- vara Sverigebaserat
- inte vara börsnoterat
- utveckla en unik produkt eller tjänst kring en innovation
- ha stor internationell potential och förutsättningar att förändra spelreglerna i sin bransch

Företag som helt är inriktade mot att utveckla nya läkemedel tas inte med på listan men väl företag som utvecklat ny medicinsk teknik eller nya medicinska behandlingsmetoder.

Under de tre år listor publicerats (våren 2008, 2009, 2010) har 69 olika företag lyckats platsa på minst en lista. 9 företag har varit med på samtliga tre listor, 12 företag på två och övriga 48 företag på en lista. 17 företag har fallit bort därför att de blivit äldre än sju år. 19 företag som platsat har inte klarat av konkurrensen nästa år och av det skälet valts bort vid redaktionernas urval.

Av de 69 företagen är det bara sex som är verksamma utanför Stockholm, Uppsala, Göteborg, Lund, Linköping och Luleå – d v s platser med civilingenjörsutbildningar och väletablerad teknisk högskoleforskning. En majoritet – måhända en reflex av redaktionernas prioriteringar – tycks också, enligt presentationstexterna, ha direkta rötter i högskoleforskning.

Mälardalen svarar för 39 av de 69 företagen (57 %): 30 i Stockholm och 9 i Uppsala. Fördelningen över stads- och teknikområden är följande:

Antal företag

Stadsområde	Informations- och kommunikations-teknik (IKT)	Medicinsk teknik	Energi- och miljöteknik	Andra teknikområden	Totalt
Stockholm	19	5	4	2	30
Uppsala	2	3	3	1	9
Göteborg	2	5	2	1	10
Lund	3	1	2	1	7
Linköping	4	1	-	-	5
Luleå	2	-	-	-	2
Härnösand	-	-	2	-	2
Örnsköldsvik	-	-	1	-	1
Malmö	1	-	-	-	1
Helsingborg	-	1	-	-	1
Karlshamn	1	-	-	-	1
Totalt	34	16	14	5	69
Andel för Mälardalen:	62 %	50 %	50 %	60 %	57 %

I anknytning till listorna publiceras företagsbeskrivningar där bl a omsättning, antal anställda, riskkapitalinsats och ägandeförhållanden anges. Följande tabell belyser fördelningen av antal anställda det år ett företag första gången noteras på en lista. Totalt rör det sig om 1 625 anställda:

Sysselsättningsfördelning

Stadsområde	Informations- och kommunikations-teknik (IKT)	Medicinsk teknik	Energi- och miljöteknik	Andra teknikområden	Totalt
Stockholm	872	61	62	18	1 023
Uppsala	27	29	50	5	111
Göteborg	28	87	8	7	130
Lund	177	7	29	8	221
Linköping	80	5	-	-	85
Övriga områden	31	9	15	-	75
Totalt	1 225	198	164	38	1 625
Andel för Mälardalen	73 %	45 %	68 %	61 %	70 %

Mälardalens (Stockholms, Uppsalas) dominans blir således i sysselsättnings-termer än mer markant än vad gäller för antal företag. Särskilt markant är Stockholms sysselsättningsdominans inom IKT, drygt 70 procent, den sektor som också dominerar totalbilden med 75 procent av sysselsättningen. Bland Stockholms 19 IKT-företag på listorna svarar 5 (20 %) för 70 procent av sysselsättningen. 80/20-regeln (20 procent av företagen svarar för 80 procent av en total) är därmed nära för handen, ett förhållande som ofta gäller vid analyser av utvecklingen bland unga företag med tillväxtambitioner.

Företagen kan vara 1-7 år gamla när de lyckas platsa på en lista. Sambandet mellan ålder och genomsnittlig storlek belyses i följande tabell:

Antal anställda i snitt vid första notering: Branschmönster

Ålder vid första notering	Informations- och kommunikations- teknik (IKT)	Medicinsk teknik	Energi- och miljöteknik	Andra teknikområden	Totalt
1-2 år	10	3	3	6	7
3-4 år	32	10	10	7	22
5-7 år	49	15	16	9	30

IKT-företagen växer således betydligt snabbare än övriga företag – dels en reflex av sektorns snabbväxt, dels av att åtskilliga IKT-företag inte är ”forskningsavknoppningar” utan marknadsdrivna avknoppningar från etablerade företag.

Sambandet mellan ålder, tillväxt och lokalisering belyses i följande tabell:

Antal anställda i snitt vid första notering: Lokalisering

Lokalisering	Ålder vid första notering		
	1-2 år	3-4 år	5-7 år
Stockholm	7	32	41
Övriga lokaliseringar	7	13	21

Att Stockholmsföretagen i snitt växer snabbare är delvis en reflex av dominansen inom IKT men kanske främst av bredd och storlek inom den egna regionala marknaden: Tillgång på ”avknoppningsmiljöer”, partnerföretag, kunder, riskkapital, konsulter m m. Det finns mängder av studier runt om i världen som här ger stöd – den egna regionens storlek och variationsrikedom är mycket viktigare för tillväxt i unga teknik- och kunskapsbaserade företag än rikedom vad gäller offentligt stöd via pengar och program!

Data för företag som noterats på Ny Tekniks/Affärsvärldens listor över Sveriges mest intressanta unga teknikföretag

Företag	Geografi	Startår	På listan			Bortfallsorsak		Data, senaste år på listan		Bransch 1)
			2008	2009	2010	Ålder	Platsar inte	Anställda	Risckapital, Mkr	
AMT	Karlshamn	2002	X	-	-	-	X	9	-	IKT
Arontis	Härnösand	2007	X	-	-	-	X	3	2	EM
Aterion	Göteborg	2007	X	-	-	-	X	3	-	M
Avalanche	Stockholm	2003	X	-	-	-	X	150	-	IKT
Cellartis	Göteborg	2001	X	-	-	X	-	49	139	M
Cellectricon	Göteborg	2001	X	-	-	X	-	20	187	M
Chromogenics	Uppsala	2002	X	X	-	X	-	18	60	EM
Climatewell	Stockholm	2001	X	-	-	X	-	12	190	EM
Cogmed	Stockholm	2001	X	-	-	X	-	17	50	IKT
Diamorph	Stockholm	2003	X	X	-	-	X	7	33	Ö
Edgeware	Stockholm	2004	X	X	X	-	-	30	90	IKT
Midsummer	Stockholm	2004	X	X	X	-	-	20	54	EM
Millicore	Stockholm	2003	X	-	-	-	X	8	80	M
Mitronics	Lund	2001	X	-	-	X	-	25	68	IKT
Modpro	Uppsala	2003	X	-	-	-	X	2	-	M
Nanoradio	Stockholm	2004	X	X	X	-	-	56	530	IKT
Olink	Uppsala	2004	X	X	X	-	-	22	14	M
Packetfront	Stockholm	2001	X	-	-	X	-	170	235	IKT
Polar Rose	Malmö	2004	X	-	-	-	X	20	37	IKT
Qunano/Glo	Lund	2005	X	X	X	-	-	21	150	EM
Seabased	Uppsala	2001	X	-	-	X	-	20	-	EM
Soottech	Göteborg	2007	X	-	-	-	X	3	1	EM
Suntune	Stockholm	2003	X	-	-	-	X	35	95	IKT
Tall- f	Stockholm	2005	X	-	-	-	X	25	15	IKT
TAT	Malmö	2002	X	X	-	X	-	140	-	IKT
Telepo	Stockholm	2003	X	X	X	-	-	38	89	IKT
Tobii	Stockholm	2001	X	-	-	X	-	140	105	IKT
Tracab	Stockholm	2004	X	X	X	-	-	30	70	IKT
Transic	Stockholm	2005	X	X	-	-	X	10	33	EM

Företag	Geografi	Startår	På listan			Bortfallsorsak		Data, senaste år på listan		Bransch 1)
			2008	2009	2010	Ålder	Platsar inte	Anställda	Riskkapital, Mkr	
Upzide labs	Luleå	2001	X	-	-	X	-	15	25	IKT
X Cerion	Linköping	2001	X	-	-	X	-	30	75	IKT
Xylophane	Göteborg	2004	X	X	X	-	-	8	40	EM
Ångström Aerospace	Uppsala	2005	X	X	X	-	-	27	8	IKT
Absolicon	Härnösand	2002	-	X	-	X	-	5	4	EM
Agency 9	Luleå	2003	-	X	-	-	X	7	3	IKT
Animech	Uppsala	2007	-	X	-	-	X	12	-	IKT
Applied nano	Uppsala	2008	-	X	X	-	-	6	3	Ö
Attana	Stockholm	2002	-	X	-	X	-	28	100	M
Bioprocess	Lund	2006	-	X	X	-	-	14	11	EM
El-forest	Ö-vik	2006	-	X	-	-	X	5	-	EM
Keybroker	Stockholm	2005	-	X	X	-	-	40	63	IKT
Micropos	Göteborg	2003	-	X	-	-	X	4	20	M
Nolabs	Helsingborg	2005	-	X	-	-	X	9	60	M
Peerialism	Stockholm	2007	-	X	X	-	-	12	-	IKT
Scandidos	Uppsala	2002	-	X	-	X	-	12	19	M
Sensodetect	Lund	2005	-	X	-	-	X	7	8	M
SP Devices	Linköping	2004	-	X	X	-	-	20	30	IKT
Spotify	Stockholm	2006	-	X	X	-	-	140	>100	IKT
Twingly	Linköping	2006	-	X	X	-	-	12	10	IKT
Vertical Wind	Uppsala	2002	-	X	-	X	-	14	-	EM
Videoplaza	Stockholm	2007	-	X	-	-	X	10	5	IKT
Visiarc	Stockholm	2002	-	X	-	X	-	3	-	IKT
Yobico	Stockholm	2007	-	X	X	-	-	1	-	IKT
Accedo	Stockholm	2004	-	-	X	-	-	21	10	IKT
Accumulate	Stockholm	2005	-	-	X	-	-	10	25	IKT
C3Tech	Linköping	2008	-	-	X	-	-	20	43	IKT
Denator	Göteborg	2005	-	-	X	-	-	11	43	M
Diabetes	Stockholm	2005	-	-	X	-	-	11	25	M
Flatfrog	Lund	2007	-	-	X	-	-	32	175	IKT
IRNOVA	Stockholm	2007	-	-	X	-	-	23	-	IKT

Företag	Geografi	Startår	På listan			Bortfallsorsak		Data, senaste år på listan		Bransch 1)
			2008	2009	2010	Ålder	Platsar inte	Anställda	Riskkapital, Mkr	
Lumenradio	Göteborg	2008	-	-	X			5	5	IKT
Lumina	Göteborg	2007	-	-	X			7	-	Ö
Mantex	Stockholm	2004	-	-	X			15	12	EM
Nanologica	Stockholm	2004	-	-	X			11	11	M
Netclean	Göteborg	2003	-	-	X			23	33	IKT
Nexam	Lund	2009	-	-	X			8	14	Ö
Rolling Optics	Stockholm	2004	-	-	X			13	30	Ö
Synthetic	Linköping	2007	-	-	X			5	6	M
Xbrane	Stockholm	2008	-	-	X			3	2	M

Företag som platsat på alla tre listorna

Företag	Geografi	Startår	Bransch	Omsättning, Mkr		Anställda, början av		Riskkapital Mkr, början av	
				2007	2009	2008	2010	2008	2010
Edgeware	Stockholm	2004	IKT	0	0	22	30	50	90
Midsummer	Stockholm	2004	EM	0	3	10	20	50	54
Nanoradio	Stockholm	2004	IKT	4	18	72	56	340	530
Olink	Uppsala	2004	M	16	27	15	22	10	14
Telepo	Stockholm	2003	IKT	30	55	32	38	40	89
Tracab	Stockholm	2004	IKT	10	20	27	30	35	70
Zylophane	Göteborg	2004	EM	0	0	5	8	6	40
Ångström Aerospace	Uppsala	2005	IKT	20	16	15	27	8	8
				80	139	198	231	539	895

- 1) IKT: Informations- och kommunikationsteknik
M: Medicinsk teknik, medicinska behandlingsformer
EM: Energi- och miljöteknik
Ö: Andra teknikområden (nano, material, kemi m m)

Mälardalen står för hälften av vinnarna i VINNOVA:s och Energimyndighetens tävling för nystartade FoU-baserade företag

”VINN NU” är en tävling riktad till nystartade företag som baserar sin affärsidé på FoU-resultat. Bakom satsningen står VINNOVA och Energimyndigheten. Sedan juni 2006 har 75 företag belönats med vardera 300 kkr vid totalt åtta tillfällen, det senaste i december 2009. Majoriteten är avknoppningar från högskoleforskning. Geografi och inriktning framgår av följande tabell:

	Mälardalslän					Övriga län		
	Stockholm	Uppsala	Sörmland	Västmanland	Örebro	Västra Götaland	Skåne	Övrigt
Inriktning								
IKT	12	5	2	-	-	6	3	7
Bio/Medicinskt teknik	7	2	-	-	-	4	2	1
Miljö/energiteknik	4	1	-	-	-	2	6	1
Materialteknik	2	-	-	-	-	-	1	1
Övrigt	2	-	-	-	-	1	1	2
Totalt	27	8	2	-	-	13	13	12

Tio de tretton företagen i Västra Götalands län är verksamma i Göteborgsregionen, två i Borås. Alla tretton inom Skåne län är verksamma i Lund/Malmö. De tolv företagen utanför storstads länen är samtliga lokaliserade till universitets- och högskoleorter. (Två i vardera Luleå, Norrköping, Karlstad och Jönköping, ett i vardera Umeå, Härnösand, Sundsvall och Linköping.)

25 av de 27 företagen inom Stockholms län är verksamma inom Stockholms stad och närmommuner. Två företag har något mer perifer lokalisering (Upplands Väsby, Gustavsberg). Alla företag i Uppsala län är verksamma inom centrala Uppsala. De två Sörmlandsföretagen är knutna till Eskilstuna.

50 procent av företagen har således lokalisering till Mälardalens högskoleorter, lika många till landets övriga högskoleorter. Frekvent finns företagen i när-områden till en (avknoppande) högskola, t ex i en ”forskningspark”. Lokaliseringar mer fjärran från en forskande högskola förekommer knappast bland de tävlingsvinnande företagen.

Nästan hälften av VINNOVA:s ekonomiska bidrag inom småföretagsprogrammet ”Forska & Väx” har hittills avsett företag i Mälardalen

Programmet, som introducerades våren 2006, är i dag ett etablerat och centralt inslag i VINNOVA:s portfölj av insatser till stöd för mindre företags affärsutveckling. Företag kan genom programmet få avsevärda medfinansierande bidrag till innovativa projekt. Bidragsformen kompletterar därmed de utvecklings- och innovationslån företag kan få via ALMI-bolag, Industrifonden eller Innovationsbron. Programmet har rötter långt tillbaka i tiden (1970-talet) och till VINNOVA:s föregångare STU, Styrelsen för Teknisk Utveckling.

Företag inom alla branscher, som kan påvisa potential för att vidareutvecklas och växa, är välkomna att söka finansiering för utvecklingsprojekt. Projektet kan genomföras självständigt eller i samarbete med externa partners. Företaget måste visa att projektet svarar mot ett marknadsbehov och syftar till att främja utveckling av nya eller bättre produkter, tjänster och processer för kund. Projektet ska ha koppling till det sökande företags affärsverksamhet, vara väl förankrat i en god kännedom om marknaden och stärka företagets tillväxtmöjligheter och konkurrenskraft på en främst internationell marknad.

Även om namnet är ”Forska & Väx” är egen forskning inte en förutsättning. Men anknytning till externa forskningsresurser eller ny forskningsbaserad kunskap vägs in när VINNOVA bedömer ett projekt. Betoningen av ”U” i FoU-begreppet gör att programmet i mycket högre grad än andra VINNOVA-insatser stödjer företag och affärsutveckling utan rötter i högskoleforskning.

VINNOVA har successivt utvecklat programmets detaljer. Under 2010 ges följande tre erbjudanden:

Erbjudande A. Forsknings- och utvecklingsprojekt.

Max 5 miljoner kronor kan sökas. Projektet ska leda till framtagning av ny kunskap eller användning av befintlig kunskap på ett för företaget väsentligt nytt sätt. Typisk projekttid är 6-18 månader.

Erbjudande B. Förstudie, verifiering eller mindre forsknings- och utvecklingsprojekt.

Max 500 000 kronor kan sökas. En förstudie innebär en undersökning för att ta fram en plan för genomförande av ett forsknings- och utvecklingsprojekt. Ett verifieringsprojekt ska avse att ge företaget möjlighet att verifiera de tekniska egenskaperna och de kommersiella möjligheterna hos en projekttid eller ett forskningsresultat. Typisk projekttid är 3-6 månader.

Erbjudande C. Behovsanalys.

Max 100 000 kronor kan sökas. En behovsanalys undersöker marknadspotentialen och strategin för ett tänkt forsknings- och utvecklingsprojekt. Det ger företaget möjlighet att ta fram en projektskiss som kan leda till en ansökan om ett A- eller B-projekt enligt ovan. Typisk projekttid är 1-3 månader.

Sedan programmet ”Forska & Väx” introducerades våren 2006 har VINNOVA fördelat 446 MSEK till 193 FoU-projekt (”erbjudande A”) i runt 170 företag. Därutöver har 98 MSEK fördelats till 223 förstudier i företag inför FoU-projekt

(”erbjudande B”). Ett 20-tal förstudier har lett till att VINNOVA senare beviljat stöd till ett FoU-projekt. Ett antal företag har erhållit stöd till flera förstudier och projekt. Pengar har hittills fördelats vid tio tillfällen varav fyra under introduktionsåret 2006. Totalt har VINNOVA t o m våren 2010 fått in runt 3 300 ansökningar med ett ansökningsbelopp på 4 400 MSEK.

Den geografiska fördelningen av stödda projekt och förstudier samt stödbelopp är sammanfattningsvis följande:

Län	FoU-projekt		Förstudier	
	Antal	Belopp MSEK	Antal	Belopp MSEK
Mälardalen	90	220,5	76	32,8
- Stockholm	74	177,5	52	22,7
- Uppsala	12	29,9	17	7,0
- Sörmland	-	-	-	-
- Västmanland	3	9,4	4	1,9
- Örebro	1	3,7	3	1,2
Västra Götaland	35	72,9	54	24,6
- Göteborg	30	62,6	42	19,2
- Övrigt	5	10,3	12	5,4
Skåne	24	53,1	29	12,0
- Malmö/Lund	18	41,0	22	8,6
- Övrigt	6	12,1	7	3,4
Övriga län	44	99,1	64	28,1
- Norrlands län	23	54,0	21	8,9
- Östergötland	7	18,8	8	3,9
- Smålands län	8	14,0	22	10,0
- Övriga län	6	12,3	13	5,3
* Totalt	193	445,6	223	97,5
Andel för Mälardalen	46,6 %	49,5 %	34,1 %	33,6 %

Stockholms- och Uppsalaföretag har uppenbarligen hävdat sig väl i konkurrensen – de svarar för 45 procent av FoU-projekten och 47 procent av projektpengarna. Men för företag i övriga Mälardalslän är utfallet glest, bara 2 procent av projekten har avsett företag i Västmanlands, Sörmlands och Örebro län. Företag i Norrlandslänen har fått fem gånger så god utdelning!

För Stockholms del kan noteras att det relativa utfallet var särskilt gott under 2006. Delvis reflekterar detta effekter av fysisk närhet till VINNOVA, delvis att VINNOVA inledningsvis främst fick ansökningar från, och prioriterade insatser i, forskningsnära företag.

Totalt har 147 Mälardalsföretag fått pengar för projekt eller förstudier. (Någon analys av hur många som fått ”små” pengar för behovsanalys har vi inte gjort.) 83 företag har beviljats projektstöd varav sju i två omgångar. Knappt tio

projektstöd har föregåtts av förstudiestöd. 64 företag har (hittills) enbart beviljats förstudiestöd.

På nästa sida belyses hur de 147 företagen, och totalt fördelade pengar till projekt och förstudier, fördelats över Mälardalens kommuner. Noterbart är att 16 företag i den snäva geografin Kista/Spånga lyckats övertyga VINNOVA men bara 9 från Västmanlands, Sörmlands och Örebro läns kommuner... Nämnas bör även att samtliga Uppsalaföretag har lokalisering till centralorten.

På följande sidor ges detaljer för de 147 företagen. Högra kolumnen indikerar projektinriktningar. De belyser att projektportföljen är bred – förhållandevis många projekt som inte rör medtek eller IKT.

VINNOVA:s Forska och Väx i Mälardalen

Insatser sedan starten 2006 och t o m våren 2010. Stöd till projekt och förstudier till projekt, fördelning över företag.

Mälardalslän/ kommuner	Antal företag med stöd	Totalt belopp i stödbeslut, MKR
Stockholms län	111	205,6
Stockholm	76	145,8
• Spånga/Kista	16	45,0
• Övrigt	60	100,8
Solna	5	9,8
Nacka	5	6,7
Huddinge	4	4,9
Sollentuna	4	1,9
Sundbyberg	3	9,9
Danderyd	3	8,6
Järfälla	2	6,0
Akersberga	2	2,4
Norrtälje	2	1,4
Salem	1	3,0
Upplands Väsby	1	1,7
Södertälje	1	1,6
Haninge	1	1,4
Värmdö	1	0,5
Uppsala län		
Uppsala	27	35,9
Västmanlands län	6	7,7
Västerås	4	4,4
Arboga	1	2,8
Hallstahammar	1	0,5
Örebro län	3	4,4
Örebro	2	4,2
Ljusnarsberg	1	0,2
Södermanlands län	0	0,0
* Totalt	147	253,6

Mälardalsföretag som erhållit projekt- eller förstudiestöd (bidrag) inom VINNOVA:S PROGRAM "Forska & Vax"

Geografi: Avser kommun. "Sto" avser Stockholm, "Upp" Uppsala. För Stockholm anges även om företaget är verksamt i Kista eller närområdet i Spånga.

Företag som erhållit projektstöd: "+0,48" (exempel) betyder att företaget även erhållit förstudiestöd.

Företag	Geografi	2006	2007	2008	2009	2010	Projekt
Pax Diagnostik	Sto	3,99					Mätsystem
Perimed	Järfälla	2,77					Mätsystem
Piezomotor	Upp	4,00					Motor
Replisaurus	Sto/Kista	4,00	-	2,25			Mikrochip
Silex	Järfälla	4,22					Mikroelektronik
TrionTensid	Upp	1,00					Kemi
Actar	Sto	3,50					Läkemedel
Aircontainer	Äkersberga	1,00					Kylteknik
Aureola	Sto	1,50					Kylteknik
Avalanche studios	Sto	1,80					Visualisering
Cobolt	Sto	1,30					Laser
Icepeak	Sto	2,10					Språkteknik
Midsummer	Sto	2,56	-	3,80			Solceller
Network automa- tion	Sto	4,00					IKT
Panthera	Sto	1,02					Rullstolar
Phoxtal	Sto/Kista	3,00		+0,50			Chip
PP Polymer	Sto	3,04	-				Flamskydd
Rolling optics	Upp	3,50					Folier
SIDEC	Sto/Kista	3,25					Medtech
Smokefree	Sto	1,00					Luftrening
Syntune	Sto/Kista	4,46					Laser
Arbesko	Örebro	3,70					Skyddssko
Brüggeman	Sto	1,40					Mjukvara
Dirac	Upp	2,50					Ljuddämpning
Ekomarine	Nacka	1,25	-	0,60			Båtfärg
Euroling	Sto	1,22					Internetsökning
G&M Norden	Sto	1,25					Sensorer
Hallstavik Maskinmontage	(Hallstavik) Norrtälje	1,00					Reningsteknik
Stormfågeln	Sto	1,00					Båtdesign
Ångström Aerospace	Upp	4,20					Mikroelektronik
Artema Medical	Sundbyberg	5,00 + 0,41					Medtech
Inhalox	Sto	2,96					Medtech
Mando	Huddinge	1,00					Med behandling
Mdin Touch	Sto	2,00					Med behandling
Primateria	Upp	0,43			+0,48		Titanskärning, optimering
Proximion	Sto/Kista	4,00 + 0,50					Optiskt filter

Företag	Geografi	2006	2007	2008	2009	2010	Projekt
Safe Arc	Arboga	2,76					Ljusbågeeliminator
Sense Graphics	Sto/Kista	2,00					Programmeringsteknik
ChromomGenics	Upp		2,20				Avbländande backspeglar
Climate Well	Sto/Spånga		4,40	-	-	4,00	Värmepump
CMA Microdialysis	Solna		4,29				Medtech
The Story Lab	Sto	+0,50	1,50				Programvara
Transmode	Sto		3,50				Bredbandsteknik
Weda Poolcleaner	Södertälje		1,56				Vattenrening
Viverk	Åkersberga		1,38				Miljöteknik
Tactor	Sto			1,49			Mjukvara
Perten Instrument	Huddinge			1,42			Mätteknik
Eurocine Vaccine	Sto			2,58			Med behandling
Ocean Observations	Sto			0,82			Mode
Aptilo	Sto			2,00			IP-telefoni
Avaris	Huddinge			2,20			Genteknik
Axiomatics	Sto/Kista			0,67 + 0,48			Programvara
Cardoz	Sto			4,00			Med behandling
M2 Engineering	Sto/Spånga			3,00			Solceller
MIPS	Sto			1,17			Skyddshjälm
No Picnic	Sto			1,50			Upplevelser
Northen Mocap Studios.	Upp			1,40			Upplevelser
OptiMobile	Sto			2,00			Mobiltelefoni
HEAD Engineering	Sto			-	2,90		Kemi
Hök Instrument	Västerås			-	2,61		Medtech
Mantex	Kista				3,00		Energiteknik
Metsol	Sto	0,49			1,32		Processteknik
Olink Genomics	Upp			+0,50	3,00		DNA-analys
Publit	Sto				3,00		Digitalisering av böcker
Rototest	Salem				3,00		Mätteknik
Sciss	Sto				2,11		Visualiseringsteknik
SentoClone	Sundbyberg				4,00		Med behandling
Svanova Biotech	Upp				1,70		Med behandling, djur
Visual Act	Nacka				3,50		Upplevelser
Xelerated	Sto				4,00		IKT
In View	Sto/Kista				1,83		Äldreomsorg
JonDeTech	Upp				1,95		Sensorer
Moberg Derma	Solna				4,22		Med beh
Publicalism	Danderyd				2,06 +0,50		Datorteknik
Portendo	Sto				2,01		Mätteknik
ScandiDos	Upp				4,00		Medtech
S O Elektronik	Haninge				1,37		Magnetventiler
Tobii Technology	Danderyd			+0,50	5,00		Språkverktyg
Labino	Solna					1,30	Programvara
Mobile Arts	Sto					1,40	Mobilteknik
Nyfors Teknologi	Sto					1,40	Fiberteknik

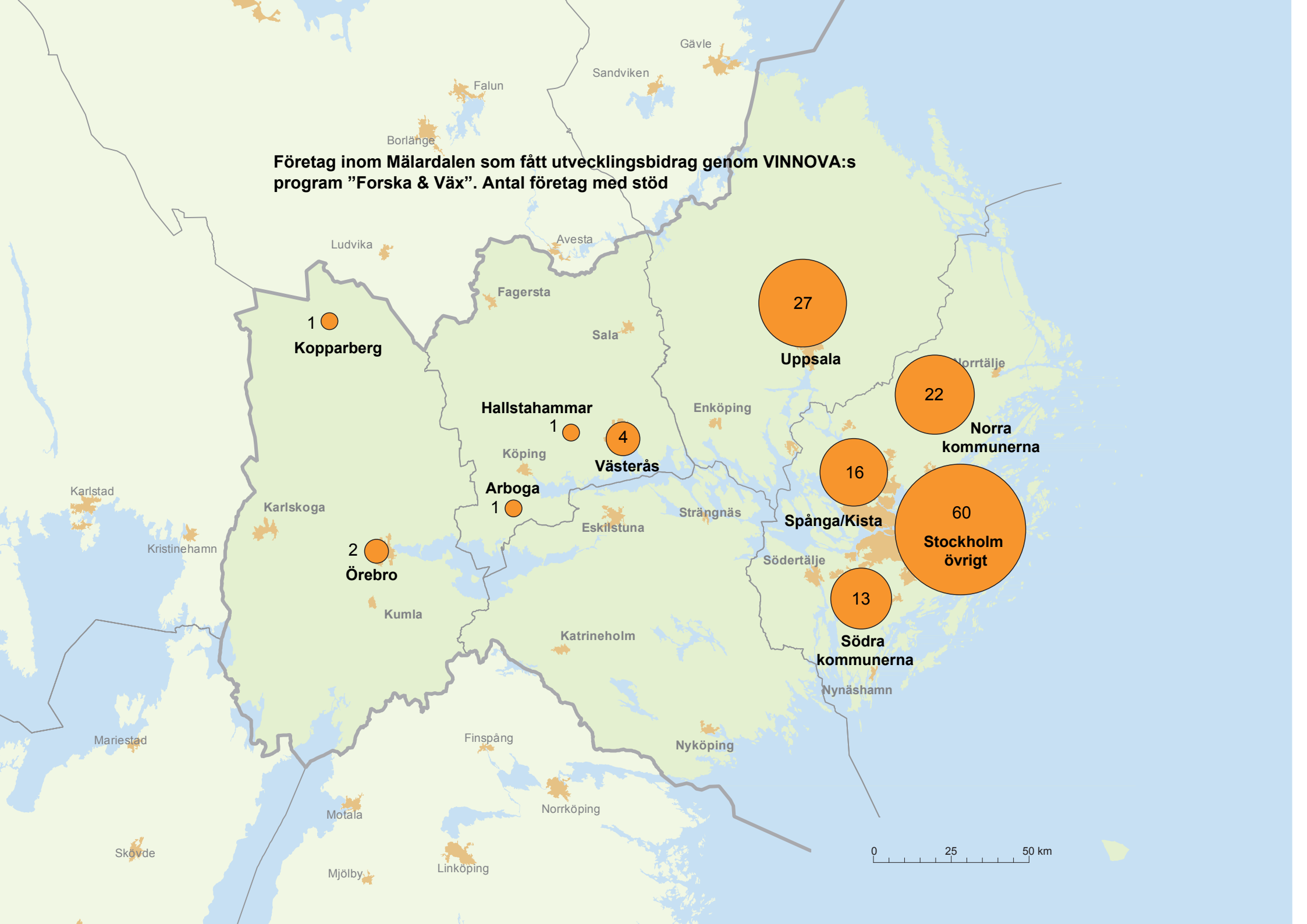
Företag	Geografi	2006	2007	2008	2009	2010	Projekt
Transic	Sto/Kista					2,50	Transistorer
Öhlins Racing	Uppl Väsby					1,70	Stötdämpare

Företag som hittills enbart erhållit förstudiestöd.

Företag	Geografi	2006	2007	2008	2009	2010	Projekt
Avure Technology	Västerås	0,50					Plastformning
Medicago	Upp	0,18					Med beh. djur
Obstecare	Sto/Kista	0,22					Med behandling
Kiram	Nacka	0,50					Kemi
Metamatrix	Sto	0,37					Kravgestaltning
Nova Diamant	Upp	0,41					Material
Tractechology	Sto	0,50					IKT
Biomotif	Danderyd	0,50					Kemi
CMA Microdialysis	Solna	0,50					Med behandling
Mobile Sorcery	Sto	0,30					Multimedia
Ridgeview Instr	Upp	0,50					Med tech
3 nine	Sto	0,50					Rökgasrening
Nanologica	Upp	0,50					Nanoteknik
Ortic	Ljusnarsberg (Kopparberg)	0,24					Mat. modeller
Vibratec Akustik	Norrtälje (Blidö)	0,40					Bullerdämpning
Acure Pharma	Upp		0,50				Med behandling
Sedana Medical	Sundbyberg		0,50				Medtech
Stridsberg Powertrain	Sto		0,50				Fordon
Exencotech	Sollentuna			0,50			Energiteknik
Uson Marine	Sto			0,33	+0,42		Avfallshantering
Celoxio	Sto			0,40			Chips
Spiber Techn	Upp			0,33			Processteknik
Athera Biotech	Sto			0,50			Med behandling
IMINT	Upp			0,40			Programvara
Oculus AI	Sto			0,50			Programvara
Phoenix Alpha	Solna			0,50			Bränsleceller
Scandinvent	Västerås			0,43			Processteknik
Aromatic	Sto				0,45		Livsmedel
Boule Medical	Sto				0,50		Medtech
Devyser	Sto				0,50		Med behandling
EpiQ	Sto/Kista				0,50		Medtech
Exos	Upp				0,50		Livsmedel
Geosigma	Upp				0,16		Mätteknik
Hencol	Sto				0,50		Programvara
Roctim	Värmdö				0,50		Optimering
Scandinavian Centriair	Nacka				0,46		Luftrening
Svesten	Örebro				0,47		Vattenrening
4C Strategies	Sto				0,50		Simulering
Comdicast	Sollentuna				0,50		Gjutteknik
Conflex	Sto/Kista				0,50		Batteriteknik
Fecit Care	Upp				0,50		Vårdförmedling

Företag	Geografi	2006	2007	2008	2009	2010	Projekt
Gatorhele	Sto				0,42		Programvara
GTherm	Sollentuna				0,40		Energiteknik
Indusec	Sto				0,38		Akustik
Kram/Weisshaar	Sto				0,50		Programvara
OrganoClich	Sto				0,50		Material
Propellerhead	Sto				0,44		Programvara
Reform Tech	Sollentuna				0,50		Miljöteknik
Rocan	Hallstahammar				0,50		Processkontroll
Simea Optic	Västerås				0,47		Sensor
Sivers IMA	Sto/Kista				0,40		Mikrovågsteknik
Talency	Sto				0,35		Programvara
Tiko Med	Upp				0,50		Med beh
Trade Extension	Upp				0,49		Programvara
Valueguard	Upp				0,50		Programvara
Bjerking	Upp					0,36	Miljöteknik
Calico	Sto					0,40	Programvara
ChipYard	Huddinge					0,30	Programvara
Influence	Sto					0,40	Programvara
Kobolde & Partners	Sto					0,36	Programvara
Mobile Secure Transfer	Upp					0,,40	Programvara
Preduct	Sto					0,31	Med behandling
Quichels	Nacka					0,40	Med tech
Tomologi	Sto					0,40	Processteknik

Företag inom Mälardalen som fått utvecklingsbidrag genom VINNOVA:s program "Forska & Vax". Antal företag med stöd

Industrifondens satsningar i södra Sverige. Mer än hälften till Mälardalsföretag

Industrifonden investerar i små och medelstora svenska bolag i södra Sverige med potential att växa på en internationell marknad. Fonden erbjuder både ägarkapital och lån. Alla investeringar görs på affärsmässiga villkor tillsammans med entreprenörer och andra investerare.

Norrlandsfonden har motsvarande roll i norra Sverige. Fonden erbjuder dels utvecklingskapital, dels expansionskapital.

Utvecklingskapital erbjuds teknikföretag, som befinner sig i relativt tidiga skeden av sin utveckling och därför kan ha stora kostnader för produktutveckling och introduktion på marknaden. Eftersom de därmed sällan visar vinst kan de behöva ägarkapital eller ägarnära lån för att klara sin väg mot lönsamhet.

Utvecklingskapital tillförs normalt under flera års tid. Vid investeringar med utvecklingskapital är processen likartad som vid traditionella riskkapitalinvesteringar (venture capital). Industrifondens engagemang är tidsbegränsat och bygger på nära samspel med bolagets ledning och övriga investerare för att utveckla det och skapa värden.

Större delen av Industrifondens investeringar består av utvecklingskapital till företag inom IT, telekom, elektronik, industriell teknik, Cleantech (miljö- och energiteknik) och life science (läkemedel, medicinsk teknik, diagnostik). Kriterier för att komma ifråga är att bolaget har

- en unik affärsmodell, teknologi, produkt eller tjänst
- vilja och förmåga att växa
- goda utsikter till lönsamhet på en växande internationell marknad
- drivande och kompetent ledning

Dessa kriterier är snarlika de som VINNOVA satt inom det bidragsstödjande programmet ”Forska & Väx”. Men fondens satsningar via ägarkapital och ägarnära lån kan vara betydligt större än VINNOVA:s bidrag, i intervallet 5-100 miljoner per företag.

Expansionskapital erbjuds små och medelstora företag, som redan har en utvecklad produkt och försäljning, men behöver kapital för att kunna växa vidare. Fonden kan gå in som ägare via nyemission och förse bolaget med mer eget kapital. Då stärks balansräkningen och företagens bank kan delta i en större finansiering. Fonden kan även gå in med olika typer av lån, t ex konvertibler eller lån med optioner, anpassade till företagets finansiella situation.

Företag i alla branscher kan söka expansionskapital. Men för att komma ifråga för finansiering måste företaget ha vilja och förmåga att växa, en drivande och kompetent ledning som både vill och kan expandera verksamheten och en bra affärsidé. Företaget måste ha en fungerande verksamhet och omsätta minst 10-20 miljoner kronor (max 400 miljoner). Fonden kan investera i intervallet 5-150 miljoner per företag.

På nästa sida belyses strukturen i fondens pågående satsningar enligt årsredovisning 2007-2008. Mälardalen svarar för 50 procent av antalet företag och 59 procent av fondens investeringar. Inom IKT står enbart Stockholmsföretag för 57 procent av antalet och drygt 65 procent av investerat kapital. Enligt fondens bedömningar är Stockholms stad (bl a Kista) och närkommuner (Solna m fl) uppenbarligen Sveriges uttalade centrum för expansionsvilliga unga IKT-företag. En annan notering är att för Uppsalas Life Science-företag (6) är utfallet uppseendeväckande gott – nära 40 procent av fondens totala aktuella satsning inom området.

Industrifondens pågående satsningar i Sydsverige enligt årsredovisning 2007-2008

	Antal företag					Investerat kapital, MSEK				
	Life Science	IKT	Cleantech	Industri övrigt	Totalt	Life Science	IKT	Cleantech	Industri övrigt	Totalt
Stockholms län										
- Stockholm	7	10	2	1	20	107,4	177,8	53,1	6,7	345,0
- Närkommuner	3	3	-	-	6	15,9	53,2	-	-	69,1
- Södertälje	-	-	1	-	1	-	-	6,0	-	6,0
Sörmland										
- Gnesta	-	-	-	1	1	-	-	-	25,0	25,0
Uppsala										
- Uppsala	6	-	2	1	9	192,6	-	24,8	28,7	246,1
- Övriga/Knivsta	-	-	-	1	1	-	-	-	32,2	32,2
Västmanland										
- Västerås	1	-	-	-	1	-	4,0	-	-	4,0
- Kungsör	-	-	1	-	1	-	-	4,5	-	4,5
Summa Mälardalen	17	13	6	4	40	315,9	235,0	88,4	92,6	731,9
Västra Götaland										
- Göteborg	1	3	1	8	13	13,3	12,0	41,7	83,6	150,6
- Lidköping	-	-	1	-	1	-	-	9,4	-	9,4
- Trollhättan	-	-	-	1	1	-	-	-	4,0	4,0
- Skövde	-	-	-	1	1	-	-	-	7,0	7,0
Summa	1	3	2	10	16	13,3	12,0	51,1	94,6	171,0
Skåne										
- Lund	8	3	-	-	12	136,9	53,8	-	-	190,7
- Ängelholm	1	-	-	-	1	15,0	-	-	-	15,0
- Helsingborg	1	-	-	-	1	5,0	-	-	-	5,0
- Trelleborg	-	-	-	1	1	-	-	-	10,0	10,0
- Landskrona	-	-	-	1	1	-	-	-	27,3	27,3
Summa	10	3	0	2	16	156,9	53,8	-	37,3	248,0
Östergötland										
- Linköping	1	3	-	1	5	13,9	40,6	-	4,0	58,5
Övriga Sydsverige										
- Karlshamn	1	1	-	-	2	4,5	11,5	-	-	16,0
- Högsby	-	-	-	1	1	-	-	-	10,0	10,0
Summa	1	1	1	1	3					
Total Summa	30	23	9	18	80	504,5	352,9	139,5	238,5	1 235,4
% Mälardalen	57	57	67	22	50	62,6	66,6	63,3	38,8	59,2

Företag i Sydsverige med Industrifonden som delägare

Data från årsredovisning 2007-2008

1. Företag inom Stockholmsregionen

Inriktning	Företag	Fondens ägarandel, %	Netto investerat MSEK (utg. balans)
Life Science	Alimenta Medical AB, Stockholm	2,7	0,4
	Aprea AB, Stockholm	16,4	12,0
	Boule Diagnostics International AB, Stockholm	10,0	22,4
	Emers Holding AB, Stockholm	22,0	2,6
	Light Up Technologies AB, Huddinge	100,0	0,1
	Millicore AB, Danderyd	16,4	15,8
	Oncopeptides AB, Stockholm	32,0	11,0
	Peridoc AB, Stockholm	9,6	2,4
	Pharmalink AB, Stockholm	15,0	9,0
	Sidec AB, Kista	27,2	47,6
IKT	Accedo Broadband AB, Stockholm	21,9	8,0
	Cobolt AB, Solna	42,1	36,6
	Com Activity Consulting AB, Stockholm	15,6	10,0
	Cypak AB, Stockholm	24,1	19,9
	Imsys Technologies AB, Stockholm	34,6	12,0
	Infocar AB, Stockholm	27,5	5,8
	Interactive People Unplugged, Stockholm	19,5	32,5
	Jakebox, Stockholm	18,5	12,3
	MySpace AB, Solna	22,1	10,6
	Nanoradio, Kista	15,2	58,2
	ReachIn Technologies AB, Stockholm	4,6	9,3
	Repeat it AB, Lidingö	28,1	6,0
	Tonium AB, Stockholm	22,6	9,8
Cleantech	Climate Well AB, Stockholm	20,6	45,9
	Ecomb AB, Södertälje	25,2	6,0
	Transic AB, Stockholm	18,4	7,2
Industri	Jensen Devices AB, Stockholm	22,1	6,7
	Powerbox International AB, Gnesta	13,3	25,0

2. Företag inom Uppsalaregionen

Inriktning	Företag	Fondens ägarandel, %	Netto investerat MSEK (utg. balans)
Life Science	Conpharm AB, Uppsala	2,7	8,9
	Diashunt Intressenter (Hemapure) AB, Uppsala	25,0	< 0,1
	Gyros AB, Uppsala	6,1	35,8
	OxThera AB, Uppsala	10,0	62,4
	Resistentia Pharmaceuticals AB, Uppsala	24,2	80,5
	ScandiDos AB, Uppsala	10,0	5,0
IKT	-		

Cleantech	Chromogenics Sweden AB, Uppsala	13,6	15,3
	Scandinavian Biogas Fuel, Uppsala	3,0	9,5
Industri	Envirocontainer Holding AB, Knivsta	47,0	32,2
	Scandinova Systems AB, Uppsala	41,7	28,7

3. Företag inom övriga Mälardalen¹

Inriktning	Företag	Fondens ägarandel, %	Netto investerat MSEK (utg. balans)
Life Science	-		
ICT	ZealCore Embedded Solutions, Västerås	15,5	4,0
Cleantech	Ecoil AB, Kungsör	16,4	4,5

4. Företag inom Västra Götalandsregionen

Inriktning	Företag	Fondens ägarandel, %	Netto investerat MSEK (utg. balans)
Life Science	Carmel Pharma AB, Göteborg	5,6	13,3
IKT	Illuminate Labs, Göteborg	21,9	5,2
	Infostruct AB, Göteborg	5,1	0,3
	Simtra AeroTech AB, Göteborg	8,5	6,5
Cleantech	Effpower AB, Göteborg	18,6	41,7
	Flexenclosure AB, Lidköping	41,2	9,4
Industri	Alfasensor AB, Göteborg	5,9	0,4
	Arcam AB, Göteborg	24,9	2,0
	DP Scandinavia, Göteborg	37,4	11,5
	Hammarplastgruppen AB, Göteborg	20,0	10,0
	MicVac AB, Göteborg	33,4	21,7
	Movimento Group AB, Göteborg	25,0	23,5
	Nanofactory Instruments AB, Göteborg	23,1	9,0
	Pemectra Holding AB, Trollhättan	37,3	4,0
	Ultra Fog AB, Göteborg	41,7	5,5
	Vici Industri, Skövde	31,8	7,0

5. Företag inom Skåne/Blekinge

Inriktning	Företag	Fondens ägarandel, %	Netto investerat MSEK (utg. balans)
Life Science	Airsonett AB, Ängelholm	19,9	15,0
	Alligator Bioscience AB, Lund	14,4	23,9
	BioMain AB, Helsingborg	14,3	5,0
	Cellavision AB, Lund	15,0	34,0

¹ Norrlandsfonden är kompletterande finansär i Norrland!

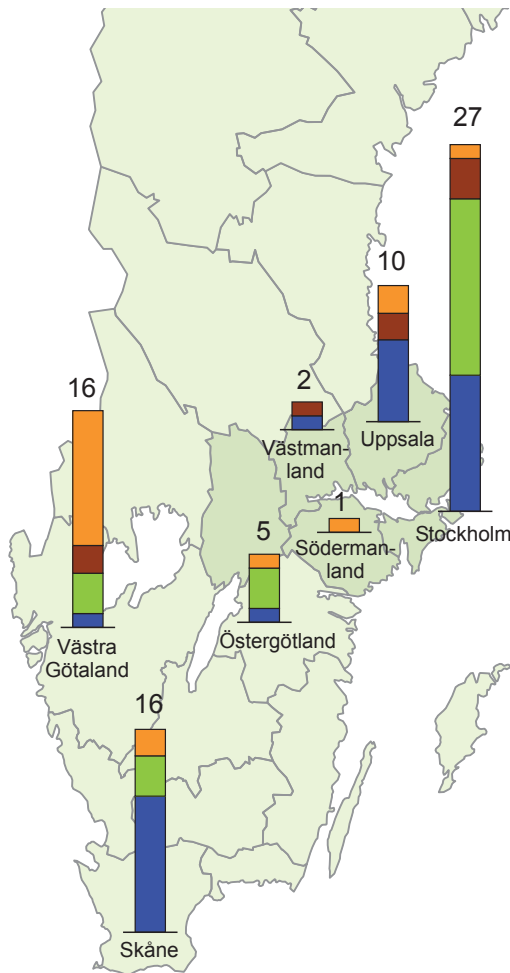
	Cartela AB, Lund	32,8	< 0,1
	CFS Medical AB, Karlshamn	19,0	4,5
	Dilab i Lund AB, Lund	41,7	17,8
	Medtentia AB, Lund	29,5	10,7
	Prostalund AB, Lund	9,5	3,2
	Spectracure AB, Lund	25,4	19,0
	Ultrazonix Holding AB, Lund	10,0	28,2
IKT	Bioett AB, Lund	34,4	10,2
	Qlik Technologies, Lund	17,9	23,0
	Scalado AB, Lund	28,6	20,6
	Storegate AB, Karlshamn	21,6	11,5
Cleantech	-		
Industri	Cereal Base Ceba AB, Landskrona	11,8	27,3
	Prestando, Trelleborg	30,5	10,0

6. Företag inom Linköpingsregionen

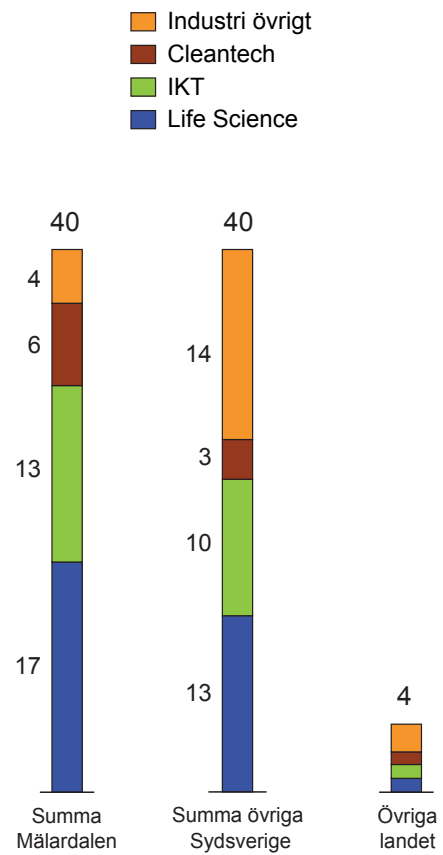
Inriktning	Företag	Fondens ägarandel, %	Netto investerat MSEK (utg. balans)
Life Science	Micromuscle AB, Linköping	44,5	13,9
ICT	Coresonic AB, Linköping	36,5	10,1
	MX Composites, Linköping	40,0	5,0
	SiCon Semiconductor AB, Linköping	18,0	25,5
Cleantech	-		
Industri	Quickomat AB, Linköping	22,6	4,0

7. Företag inom övriga Sydsverige²

Inriktning	Företag	Fondens ägarandel, %	Netto investerat MSEK (utg. balans)
Industri	Primwood, Högsby	12,0	10,0

Industrifondens pågående satsningar i Sydverige 2007-2008. Antal företag

Sökande från Mälardalen svarar för hälften av de svenska ansökningarna om patent till PRV, Patent- och Registreringsverket

”Sverige lämnade in fler europeiska patentansökningar 2009 än året före. Övriga länder på patentens tio-i-topp lämnade alla in färre.”

Citatet (från tidskriften Computer Sweden) indikerar att svenska teknikföretag tycks ha hanterat krisen mer offensivt än konkurrentländernas. Sveriges andel av ansökningarna om Europapatent (EPO) ökade från 1,9 procent år 2007 till 2,3 år 2009. Tio-i-topplistan för 2009 fick därmed följande utseende:

Från sökande inom	Antal, tusen 2009	Förändring 2008-2009, %	Ranking 2009
USA	32,97	-13,3	1
Tyskland	25,11	-6,2	2
Japan	19,93	-15,8	3
Frankrike	8,93	-1,8	4
Nederländerna	6,74	-9,2	5
Schweiz	5,86	-1,3	6
Storbritannien	4,82	-4,3	7
Sydkorea	4,19	-3,6	8
Italien	3,88	-12,3	9
Sverige	3,15	+0,4	10
Totalt, tio-i-topp	115,58	-8,5	
Övriga länder	18,92	-6,5	

Ericsson stod ensamt för 26 procent (827) av de svenska EPO-ansökningarna år 2009. Detta gav plats 13 i EPO:s företagsranking, en lista som toppades av Philips-koncernen.

Att svenska företag trendmässigt ökat antalet internationella patentansökningar innebär samtidigt att allt färre väljer att söka svenskt patent via PRV. Följande tabell illustrerar:

Svenska ansökningar	Antal, snitt, tusen		
	2000-2002	2003-2005	2006-2008
Till PRV: svenskt patent	3,84	2,77	2,51
Till EPO: Europapatent	2,47	2,51	2,81
Till USPTO: USA-patent	2,69	2,28	3,04

Det finns ingen publicerad statistik som belyser hur ansökningar till Europa- och USA-patent fördelas över svensk geografi. Men för svenska ansökningar till PRV finns sådan statistik. Tabellen på nästa sida belyser ansökandes länsfördelning. Sökande med adress inom Mälardalslän tycks ta en stabil marknadsandel på runt 50 procent där ”Stockholmsaktörer” ensamma svarar för 80 procent eller knappt 40 procent av rikstotalerna. Även övriga Mälardalslän

Svenska patentansökningar 2000-2008. Länsmonster

Källa: Patent- och Registreringsverket

Län	2006-2008		2003-2005		2000-2002	
	Årssnitt antal	Andel %	Årssnitt antal	Andel %	Årssnitt antal	Andel %
Mälardalen						
• Stockholm	933	38,3	1 007	36,4	1 477	38,9
• Uppsala	103	4,2	107	3,9	140	3,7
• Västmanland	75	3,1	91	3,3	169	4,4
• Örebro	77	3,2	76	2,8	88	2,3
• Sörmland	49	2,0	44	1,6	65	1,7
Totalt	1 237	50,7	1 325	47,9	1 939	51,0
Övriga län						
• Skåne	302	12,4	340	12,3	419	11,0
• Västra Götaland	292	12,0	411	14,9	584	15,4
• Gävleborg	102	4,2	123	4,5	121	3,2
• Östergötland	70	2,9	89	3,2	119	3,1
• Jönköping	70	2,9	89	3,2	91	2,4
• Västernorrland	62	2,5	56	2,0	63	1,6
• Norrbotten	41	1,7	41	1,5	50	1,2
• Västerbotten	40	1,6	41	1,5	78	2,1
• Värmland	39	1,6	46	1,7	72	1,9
• Kalmar	39	1,6	40	1,5	49	1,3
• Halland	38	1,6	41	1,5	57	1,5
• Dalarna	36	1,5	44	1,6	55	1,5
• Blekinge	30	1,2	26	1,0	42	1,1
• Kronoberg	24	1,0	29	1,1	39	1,0
• Jämtland	11	0,5	16	0,6	16	0,4
• Gotland	6	0,3	5	0,2	5	0,1
Totalt	1 202	49,3	1 441	52,1	1 860	49,0
Alla län	2 439	100,0	2 766	100,0	3 799	100,0

tycks hävda sig väl. På en ranking utan storstadslän intar de för åren 2006-2009 platserna ett (Uppsala), tre (Örebro), fyra (Västmanland) och åtta (Sörmland).

PRV har i en specialundersökning närmare analyserat strukturen bland ansökningar och beviljade patent åren 2000-2005, bl a för att belysa hur företag i olika storleksklasser – och enskilda personer – ansöker om och beviljas svenskt patent hos PRV.

Tabellen på nästa sida ger en sammanfattning. Att notera är att enskilda personer och ”mikroföretag” svarar för 40-45 procent av ansökningarna och 35-40 procent av de beviljade svenska patenten. Dessutom ökar dessa gruppers andelar trendmässigt samtidigt som totalerna krymper – en reflex av att traditionellt patentaktiva stora företag (Ericsson, AstraZeneca, Volvo, Saab, Sandvik, ABB, Mölnlycke m fl) numera i huvudsak väljer att direkt söka internationella patent (Europa: EPO, USA: USPTO, Japan: JPO).

Svenska patent, ansökningar och beviljade för olika kategorier sökande. Data för ansökningar 2000-2005

	Andelar för åren 2000-2002, %		Andelar för åren 2003-2005, %	
	Ansökningar om patent	Beviljade patent	Ansökningar om patent	Beviljade patent
Enskilda personer och företag utan anställda	30,8	26,7	31,0	25,0
Mikroföretag 1-9 anställda	12,3	10,3	13,2	11,3
Små företag, 10-49 anställda	11,2	14,4	12,1	17,1
Större företag, 250-anställda	34,2	35,7	32,1	31,4
	100,0	100,0	100,0	100,0
Fördelade antal, årssnitt	3 147	1 527	2 298	1 010

Trender för patentansökningar från svenska sökande och via olika kanaler

	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Nationella patentansökningar till PRV											
• Svenska sökande	3 941	4 224	3 926	3 358	3 025	2 768	2 522	2 439	2 527	2 549	
• Utländska sökande	772	712	574	552	594	462	438	413	398	306	
PRV-insatser inför internationell ansökan											
• Nyhetsgranskning		3 976	4 273	3 987	3 522	3 334	3 366	3 150	3 160	2 408	2 044
• Bedömning, patentrtbarhet		3 441	3 576	3 466	2 630	1 615	988	689	671	626	457
Svenska ansökningar för internationella patent											
• Europapatent (EPO)		2 305	2 548	2 565	2 562	2 469	2 486	2 550	2 735	3 134	3 147
o Inom IKT	466	888	744	635	662	774	817				
o Inom Biotek	70	125	119	133	96	88	103				
o Övrigt		1 292	1 685	1 807	1 804	1 607	1 566				
• USA-patent (USPTO)		2 825	2 827	2 410	2 314	2 270	2 243	2 680	3 164	3 265	
Sveriges andelar, %, inom OECD											
• Av EPO-ansökningar											
o Inom IKT	2,1	2,1	1,8	1,6	1,6	1,8	2,0				
o Inom Biotek	1,6	1,5	1,5	1,8	1,4	1,4	1,6				
• Av s k triadiska patentfamiljer – patent i Europa, USA och Japan	2,1	1,6	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6				
EPO-ansökningar, tusental, totalt							128,7	135,4	141,4	146,6	134,5
• Sveriges andelar, %							1,9	1,9	1,9	2,1	2,3

Tillväxt i unga, innovativa, produktutvecklande företag i Sverige. Lärdomar som hållit i decennier

Dåvarande Styrelsen för Teknisk Utveckling, STU, genomförde åren 1980-1982 en inträngande studie för att förstå varför så få ”lovande” företag med innovativa affärsidéer lyckas växa. Varför har vi inte fått fram fler globalt framgångsrika stora produktföretag under efterkrigstiden än en handfull?

Utgångspunkten togs från djupstudier av produktutvecklande företag som inte bara setts som lovande utan också lyckats i sina tillväxtambitioner. Totalt kom studien, som genomfördes i samarbete med forskare från Harvard och MIT i Boston, att omfatta 60 unga företag som lyckats. Typföretaget var 10 år gammalt, sysselsatte ett 50-tal personer och hade huvuddelen av försäljningen på utländska marknader.

I efterhand har vi kunnat konstatera att studiens lärdomar – som sammanfattades i följande teser – visat sig påtagligt hållbara:

1. Rötter: Framgångsrika företagsgrundare har ofta personliga erfarenheter av företagande. Även om erfarenheterna kommer från ”blygsamma” verksamheter tycks en allmän förtrogenhet med företagandet som livsstil göra potentiella entreprenörer till verkliga entreprenörer i vissa utlösande situationer. Det teknikorienterade företaget har därutöver mycket ofta rötter i ett etablerat ”avknoppande” företag, från vilket tekniskt kunnande och marknadsrelationer överförs. (Bara enstaka företag i studien visade sig vara ”forskningsavknoppningar”.)

2. Bred kompetens i grundargruppen: Även om ensamma ”proffsentreprenörer” tenderar att starta och utveckla de mest snabbväxande företagen, dominerar flergrundarfallen. Om grundarna kompletterar varandra kompetensmässigt – tekniskt, marknadsmässigt, administrativt – tenderar företagen att växa snabbare.

3. Utvecklingsamverkan: I produktutvecklingsarbetet minimeras de kommersiella riskerna medvetet genom att utveckling sker i nära samverkan med kundkretsen. För de första produkterna organiseras utvecklingsarbetet ofta som en teknikupphandling, där kundens förskottsbetalning är den huvudsakliga finansieringskällan.

4. Liten upplåning under de första åren: Den tidiga finansieringen sker huvudsakligen via egenfinansiering (uppskjuten lön), kundförskott och leverantörskrediter. Även den första tillväxtfasen finansieras ofta försiktigt med liten kapitalbindning i egen produktionsutrustning.

5. Tidiga marknadsinvesteringar: Företag som tidigt investerat i marknadsrelationer i stället för egen produktionskapacitet tenderar att ha bäst växtkraft.

6. Kontrollsyn: Signaler från kunder överförs bäst via egna kanaler, ”teknikfaktorn” ska utvecklas och exploateras i egen regi men i samspel med kunderna.

7. Relationsorientering: Utåt skall företaget vara en nod i ett nätverk genom vilket förbättringssignaler, utvecklingsimpulser och marknadsdata återförs. Inåt

skall företaget vara en helhet, där medarbetarna som skapande individer samverkar likt länkar i en kedja.

8. Improvisation kring grundkoncept: Visionsstyrd utveckling i stället för detaljplanerad ger möjligheter att se och utnyttja plötsligt uppdykande marknadschanser.

9. Balanserad tillväxt: Stabil ekonomi ses som en förutsättning för tillväxt. ”Vinsttänkande” genomsyrar organisationen. Jämn tillväxt eftersträvas och dramatisk tillväxt undviks.

10. Målstyrning: För medarbetarna konkreta och påverkbara mål styr utvecklingen steg för steg. Perspektivet medvetet kortsiktigt för att motivera och underlätta kontroll av uppnådda resultat. Mål uppställs för i stort sett alla funktioner och på alla nivåer, oftast efter genomgripande diskussioner med berörda medarbetare.

Mälardalshögskolor svarar för 46-47 % av den totala högskoleforskningen

Data som belyser högskoleforskningens volymer, finansiering och områdesmässiga fördelning kan dels hämtas från Högskoleverkets databaser, dels från de undersökningar SCB gör vartannat år. SCB:s senast publicerade resultat rör år 2007, Högskoleverkets (HSV) år 2009.

SCB:s data rubriceras som ”driftskostnader för FoU” medan HSV redovisar ”totala intäkter för forskning och forskarutbildning”. HSV:s siffror ligger alltid högre än SCB:s. För år 2007 anger SCB ”driftskostnaden” till 22,6 miljarder medan HSV anger de totala intäkterna till 25,4 miljarder. I högskolornas årsredovisningar anges vanligen de totala intäkter som inrapporteras till HSV.

Att källorna anger olika nivåer beror på följande. SCB:s redovisning följer den sk Frascati manualen där driftskostnaden för FoU ska följa OECD:s definition och inte omfatta vare sig avskrivningar eller utbildningsmomentet i forskarutbildningen. SCB har en formel för att göra detta. Därutöver är det i realiteten intäktsdata som även SCB insamlar, bl a därför att statistikens intressenter vill se hur forskningen finansieras. SCB:s grunddata – intäkter före korrigeringar – är nästan identiska med de HSV redovisar, 25,6 miljarder respektive 25,4 miljarder. Denna lilla differens betingas dels av att finansiella kostnader inte ingår i HSV:s redovisning (drygt 100 MSEK) och att institutet för rymdfysik (knutet till Luleå Tekniska Universitet) ingår i SCB:s redovisning (följd av Frascati manualen, knappt 100 MKR) men inte i HSV:s.

I Sverige finns totalt 43 högskolor med forskning. Elva är små specialhögskolor, främst konstnärliga, med forskningsintäkter under 30 MSEK år 2009 (HSV). Alla dessa finns i Stockholm. Totalt i Stockholm finns 18 högskolor med forskning, i Mälardalen 22, d v s drygt hälften av alla.

Räknat i pengar ger de två källorna mycket lika andelar för Mälardalshögskolorna sammantagna. För år 2007 är andelen 46,5 procent enligt HSV och 46,3 procent enligt SCB. Andelarna tycks också ha påtaglig stabilitet under senare år – för 2009 anger HSV-data att Mälardalshögskolornas andel är 46,4 procent. Den högst påtagliga förstärkning som högskoleforskningen fått de senaste åren via nya offentliga medel tycks således fördelats jämnt över ”breda geografier”. HSV anger en ökning av intäkterna från 25,4 till 29,7 miljarder från 2007 till 2009, ett lyft på 17 procent på två år. Men även efter detta lyft är företagssektorns pengamässiga FoU-insats tre gånger större.

Tabellen överst på nästa sida ger en geografisk översiktsbild. Trots att högskolesystemet sedan 1960-talet blivit vitt förgrenat står de gamla högskolorterna Uppsala, Lund, Stockholm och Göteborg fortfarande för närmare 75 procent för högskolornas samlade FoU-volym. (Utbildningsandelen är väsentligt lägre.)

SCB:s data fördelar driftskostnaderna (intäkterna) över högskolor, ämnesområden och finansieringssätt. Vad gäller **ämnesområden** (se tabell) kan noteras att Mälardalshögskolor svarar för minst 50 procent inom medicin (55 procent), naturvetenskap (52 procent) och humaniora (50 procent). Men inom teknik är andelen påfallande låg (33 procent), bl a som följd av regional

Driftskostnader för högskolornas FoU 2007. Geografisk fördelning

Källa: SCB FoU-statistik. Belopp i MSEK

Mälardalen: 46,3 %		Norrland: 14,1 %	
• Stockholm	6 638	• Umeå 1)	2 194
• Uppsala 1)	3 125	• Luleå	694
• Örebro	236	• Sundsvall/Härnösand/Östersund	157
• Eskilstuna/Västerås	148	• Gävle/Sandviken	99
	10 447		3 144
Västra Götaland: 16,9 %		Östergötland: 4,9 %	
• Göteborg	3 635	• Linköping	1 097
• Trollhättan/Uddevalla	67		
• Borås	66	Övriga Götaland: 2,4 %	
• Skövde	61	• Växjö	192
	3 819	• Jönköping	139
		• Kalmar	116
		• Halmstad	82
		• Gotland	22
			551
Skåne: 14,1 %		Övriga Svealand: 1,4 %	
• Lund	2 996	• Karlstad	247
• Malmö	146	• Falun/Borlänge	72
• Kristianstad	47		
	3 189		319

1) SLU:s (Lantbruksuniversitetets) FoU har fördelats på två campus: Uppsala (55 %) och Umeå (45 %)

politiska ambitioner under en längre tid. Karolinska intar en särklassig första-plats inom medicin, KTH en något mindre särklassig inom teknik. Stockholms universitet, SU, är störst inom naturvetenskaplig forskning, Uppsala inom humaniora. Inom samhällsvetenskap ligger SU mycket nära ledaren Göteborgs universitet.

Vad gäller **finansiering** är Mälardalens andelar följande enligt SCB år 2007:

Finansieringsform	Mälardalens andel	Finansieringsformens andel, alla högskolor
• Statsanslag	43,7 %	46,8 %
• Övriga skattefinansierade former – Forskningsråd, forskningsstiftelser, myndigheter, kommuner m m	45,7 %	33,6 %
• Företag i Sverige	48,6 %	4,9 %
• EU	48,8 %	4,2 %
• Privata stiftelser i Sverige	51,1 %	7,8 %
• Övrig utländsk finansiering	57,6 %	<u>2,7 %</u>
		100,0 %

Skattebaserad finansiering står därmed för 80,4 procent totalt och för 78,3 procent för Mälardalens högskolor sammantagna. Noterbart är att företag i Sverige står för mindre än 5 procent, betydligt mindre än vad som tillförs via privata stiftelser (nära 8 procent). Noterbart är också Mälardalens höga andel för ”övrig utländsk finansiering”. Här är det helt och hållet Karolinskas (KI) internationella attraktivitet som lyfter siffrorna – KI svarar ensamt för 25 procent av den nationella totalen.

Finansieringsmixen för de ”äldre” universitetsorterna (alla högskolor) var följande år 2007:

Universitetsort	Skattebaserad finansiering	Privata stiftelser och egna fonder	Företag i Sverige	EU, övrigt från utlandet
Stockholm	75,1 %	10,3 %	5,5 %	9,2 %
Uppsala	80,2 %	9,3 %	4,6 %	5,9 %
Göteborg	79,6 %	8,8 %	5,3 %	6,2 %
Lund	78,1 %	10,5 %	3,3 %	8,2 %
Umeå	84,1 %	8,1 %	3,3 %	4,5 %
Linköping	86,5 %	6,3 %	3,2 %	3,8 %
Luleå	75,1 %	7,1 %	14,7 %	3,1 %

Luleå Tekniska Universitet avviker här markant och sedan många år vad gäller företag i Sverige – forskningsuppdrag för LKAB och metallurgisk industri ligger bakom siffrorna.

Företagsfinansiering sker dels genom uppdragsforskning, dels genom bidrag till forskningsprogram, centrumbildningar eller forskartjänster. HSV:s data särskiljer dessa två former. HSV anger att forskningsintäkterna från företag i Sverige i årssnitt under 2007-2009 uppgick till 578 MSEK i uppdragsforskning och 436 MSEK i kontanta forskningsbidrag. (Företags sk ”in-kindstöd”, arbetsinsatser av egen personal inom ramen för program eller centrumbildningar, ingår inte i siffrorna).

Mälardalshögskolornas andel av de svenska företagens forskningsbidrag var här 55 procent. För uppdragsforskning var andelen lägre, 45 procent. LuTU svarade här för nära 14 procent. Exkluderas LuTU:s nischade uppdragsforskning växer Mälardalens andel till 52 procent.

Data och diagram på nästa sida ger ett längre tidsperspektiv på hur företag i Sverige anlitar Mälardalshögskolor i uppdragsforskning. Det finns en viss dramatik i utvecklingen för KTH och Uppsala universitet – en kraftig uppgång under åren före sekelskiftet bryts i samband med IT-krisen. För KTH:s del är nedgången i väsentlig grad hänförlig till Ericssonuppdrag. För Uppsala främst till effekter med koppling till dåvarande Pfizer/Pharmacia.

På den positiva sidan kan noteras att SU:s attraktivitet som partner till företag i Sverige via uppdragsforskning växt väsentligt under senare år, bl a via internationellt framstående forskning inom kemi, biokemi och miljö. Noterbart är också att MdH har en bland yngre högskolor framskjuten position (Partnerskap med företag inom såväl Eskilstuna som Västerås).

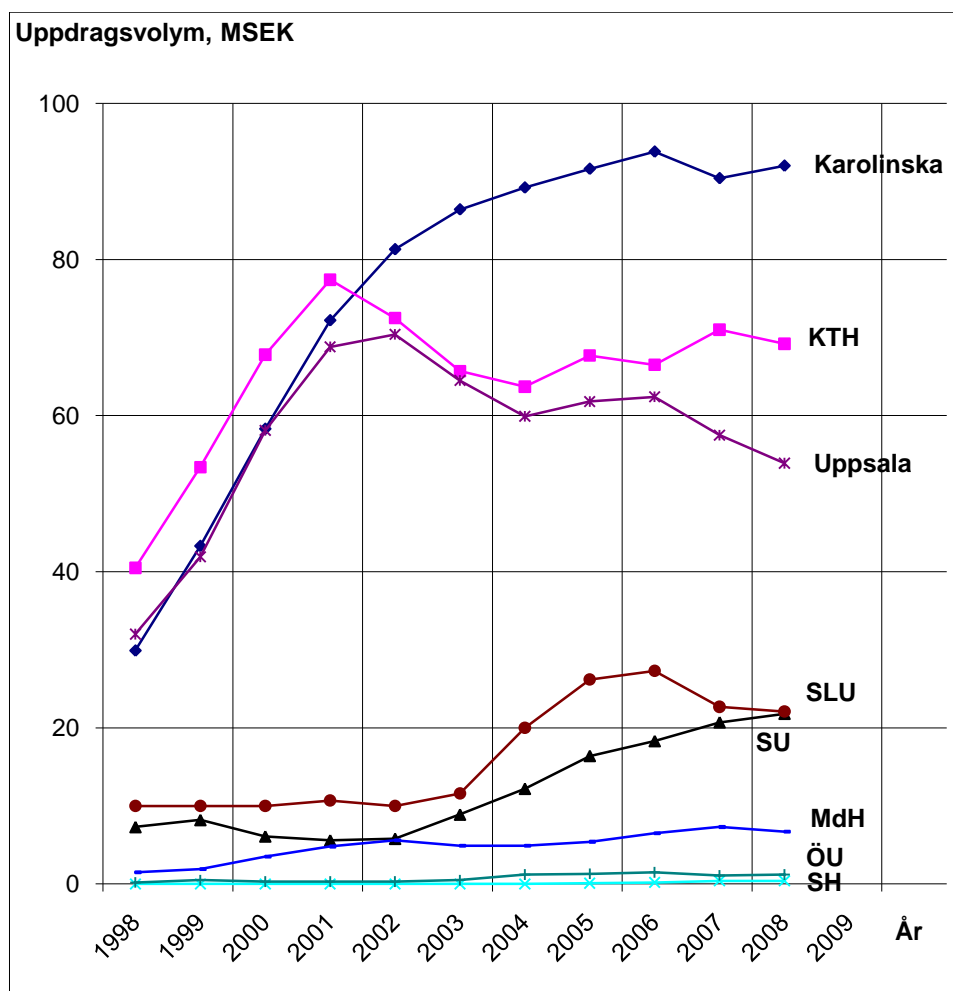
Forskningsuppdrag till Mälardalshögskolor från företag i Sverige

Källa: Högskoleverkets databas. Belopp i MSEK

Glidande 3-årsmedelvärden

År	KI	KTH	SU	SH 1)	UU	SLU	ÖU	MdH
2008	92,0	69,2	21,8	0,4	53,9	22,1	1,2	6,7
2007	90,4	71,0	20,7	0,4	57,5	22,7	1,1	7,3
2006	93,8	66,5	18,3	0,2	62,4	27,3	1,5	6,5
2005	91,6	67,7	16,4	0,1	61,8	26,2	1,3	5,4
2004	89,2	63,7	12,2	0	59,9	20,0	1,2	4,9
2003	86,4	65,7	8,9	0	64,5	11,6	0,5	4,9
2002	81,3	72,5	5,8	0	70,4	10,0	0,3	5,6
2001	72,2	77,4	5,6	0	68,8	10,7	0,3	4,8
2000	58,3	67,8	6,1	0	58,1	10	0,3	3,5
1999	43,3	53,4	8,2	0	41,9	10	0,5	1,9
1998	29,9	40,5	7,3	0	32,0	10	0,2	1,5

1) Södertörns högskola

Alla högskolor med forskning. Totala intäkter för forskning och forskarutbildning enligt Höskoleverkets databas. Data för 2007 och 2009

Mälardalshögskolor: Fet stil

	2009	2007
Lund	3 975	3 448
Uppsala	3 265	2 931
Göteborg	2 999	2 552
Stockholm	2 202	1 930
Umeå	1 977	1 648
Linköping	1 516	1 273
	<u>15 934</u>	<u>13 782</u>
	+15,6 %	

Belopp i MSEK

	2009	2007
Äldre fackuniversitet		
Karolinska	4 027	3 324
KTH	2 033	1 799
Lantbruksuniversitetet	1 812	1 704
Chalmers	1 760	1 439
Luleå	711	632
Handels, Sto	160	123
	<u>10 507</u>	<u>9 021</u>
	+16,5%	

Yngre breda universitet

Örebro	342	287
Mittuniversitetet	333	272
Karlstad	303	279
Växjö	234	219
	<u>1 212</u>	<u>1 057</u>
	+14,7%	

Konstnärliga högskolor

Konstfack	10,7	6,6
Dramatiska inst.	7,4	5,1
Musikhögskolan	7,3	5,2
Danshögskolan	7,2	5,3
Konsthögskolan	5,9	4,0
Teaterhögskolan	4,6	4,2
Operahögskolan	4,6	3,8
	<u>47,7</u>	<u>34,2</u>

Högskolor med vetenskapsområde

Jönköping	208	150
Mälardalen	202	161
Malmö	188	157
Blekinge	145	129
Kalmar	144	117
	<u>887</u>	<u>714</u>

Vårdhögskolor

Ersta	22,8	15,0
Sophiahemmet	7,1	4,3
	<u>29,9</u>	<u>19,3</u>

Övriga breda högskolor

Södertörn 1)	290	240
Gävle	112	100
Dalarna	95	74
Halmstad	89	84
Borås	87	69
Väst	75	60
Skövde	71	61
Kristianstad	54	49
Gotland	31	22
	<u>904</u>	<u>759</u>
	+19,1%	

Andra fackhögskolor

Försvar	164,5	i.u.
GIH	25,8	25,0
Teol. högskolan	2,3	0,5
	<u>192,6</u>	

1) Östersjöstiftelsen huvudfinansiär

Driftkostnader för högskolornas FoU år 2007. Fördelning på lärosäten totalt och för ämnesområden

Källa: SCBsenaste FoU-statistik för högskolesektorn **Mälardalshögskolor: Fet stil**

	Totalt Mkr	Ämnesområden					
		Medicin	Teknik	Natur, matematik	Samhälls- vet, juridik	Huma- niora	Övriga
1. Universitet	20 978	6 703	4 518	4 165	2 588	1 318	1 686
Lund	2 998	1 098	685	707	226	260	22
Karolinska	2 990	2 897					93
Uppsala	2 568	792	257	774	299	296	150
Göteborg	2 269	1 014	107	339	466	252	91
Stockholm	1 690	5		979	442	262	2
Lantbruk	1 577			442	42		1 093
KTH	1 549		1 277	174	70	26	2
Umeå	1 484	546	53	315	387	104	79
Chalmers	1 236		996	227		2	11
Linköping	1 097	321	453	65	109	14	135
Luleå	647		459	110	48	8	22
Karlstad	247	11	63	37	108	15	13
Örebro	236	16	38	25	109	24	24
Mittuniversitetet	235	2	75	37	92	14	15
Växjö	192		55	15	78	36	8
Handelshögskolan	110				110		0
2. Högskolor med vetenskapsområde	647	27	265	73	201	13	68
Mälardalen	148	2	99	4	34	3	6
Malmö	146	10	15	13	61	7	40
Jönköping	139		52	1	75		11
Kalmar	116	16	10	56	27	3	4
Blekinge	98		89		4		5
3. Övriga högskolor i Mälardalen	289		1	45	71	139	33
Södertörn	233		1	45	64	112	11
GIH	24						24
Konstnärliga	32				5	27	0
4. Övriga högskolor	506	23	224	30	175	32	22
Totalt	22 568	6 754	5 077	4 394	3 022	1 501	1 820
- Mälardalen	10 447	3 712	1 672	2 294	1 158	750	911
. Andel, procent	46,3	55,0	32,9	52,2	38,3	50,0	50,1

Perspektiv på forskningsintäkternas sammansättning vid landets högskoleorter

Belopp i MSEK.

Intäkter år 2007 enligt SCB:s FoU-undersökning av driftskostnader

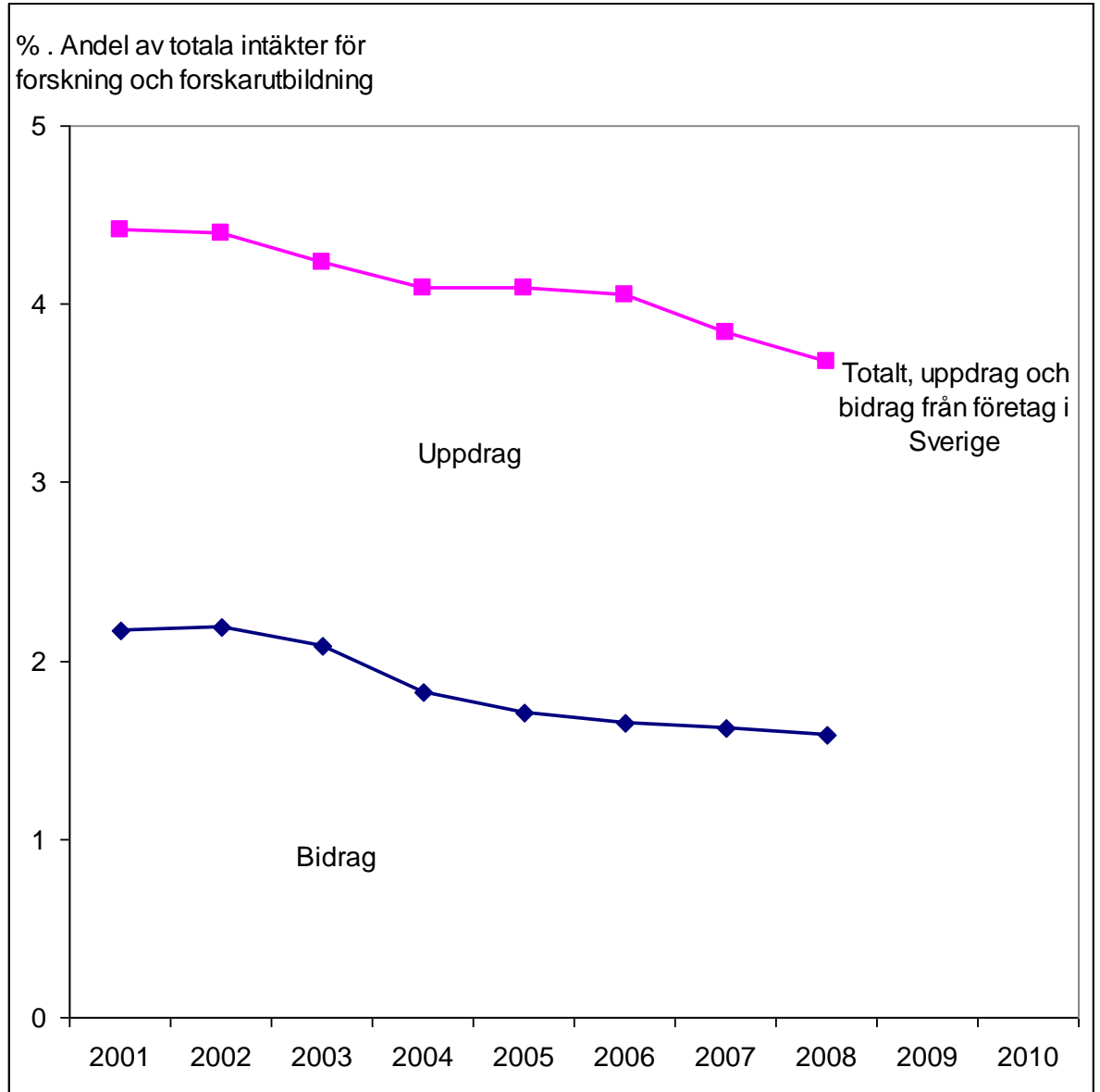
Intäkter från företag i Sverige snitt
åren 2007-2009 enligt HSV:s databas

Geografi	Totalt	Företag i Sverige	Utland exkl EU	EU	Privata stiftelser	Offentligt Anslag	Övrigt	Egna fonder m m	Totalt	Forsknings-uppdrag	Forsknings-bidrag
Mälardalen											
Stockholm	6 625	365	242	363	615	2 724	2 255	64	372,1	183,2	188,9
Uppsala	3 435	159	102	99	266	1 703	1 050	56	111,2	66,1	45,1
Örebro	236	3	1	1	8	145	76	2	2,4	1,2	1,2
Eskilstuna/Västerås	148	12	1	3	5	47	79	1	11,2	6,7	4,5
Västra Götaland											
Göteborg	3 635	191	79	150	310	1 621	1 272	12	190,3	126,4	63,9
Borås	66	1	1	4	7	34	19	0	1,1	0,1	1,0
Skövde	61	2	0	3	3	27	24	2	1,3	-	1,3
Trollhättan/Uddevalla	67	9	1	4	0	25	28	0	3,7	-	3,7
Skåne											
Lund	2 996	99	93	152	261	1 368	970	53	88,2	51,3	36,9
Malmö	146	3	4	5	2	79	48	5	1,3	1,1	0,2
Kristianstad	47	0	1	0	4	31	11	0	1,1	-	1,1
Östergötland											
Linköping	1 097	35	12	30	69	526	425	0	34,1	19,8	14,3
Övriga Götaland											
Blekinge	98	1	1	4	2	62	28	0	1,2	0,9	0,3
Växjö	192	7	0	4	6	136	34	4	5,3	0,9	4,4
Jönköping	139	8	0	3	16	46	61	5	7,1	0,8	6,3
Kalmar	116	7	1	1	14	65	28	0	3,5	0,6	2,9
Gotland	22	0	0	1	0	17	4	0	0	-	-
Halmstad	82	10	2	1	9	39	20	1	10,5	3,1	7,4
Övriga Svealand											
Karlstad	247	9	3	3	9	149	73	1	7,6	6,3	1,3
Falun/Borlänge	72	8	2	1	2	40	19	0	4,0	1,4	2,6
Norrland											
Umeå	2 194	73	57	42	164	1 192	653	13	46,7	27,3	19,4
Luleå	647	95	9	11	46	235	251	0	97,6	79,3	18,3
Sundsvall/Östersund	235	8	1	20	4	154	48	0	9,7	0,5	9,2
Gävle	99	1	1	7	3	68	17	2	2,3	1,0	1,3
Totalt:	22 704	1 106	614	912	1 825	10 533	7 493	221	1 012,2	576,6	435,6

Alla högskolor

Forskningsfinansiering från företag i Sverige

Källa: Högskoleverkets databas. Dataår: 2000-2009. Glidande 3-årsmedelvärden

Teknikparker och Inkubatorer. Historiska rötter från 1980-talet. I dag ett finmaskigt nät i Sverige och i Mälardalen

Den internationella konjunkturedgången i den första oljekrisens spår ledde till en intensifierad industripolitisk debatt i såväl USA som Västeuropa under 1970-talets senare hälft. Frågor rörande nya teknikers strukturella effekter, hur ny teknik sprids, hur innovativitet och entreprenörskap kan omvandla företag, branscher och regioner kom i fokus. De mindre företagens betydelse, både som källor till förnyelse och som bas för den framtida sysselsättningen, kom att framhållas allt mer. "Silicon Valley" söder om San Fransisco och "Route 128" i Boston, två storskaliga exempel på anhopningar av den nya tidens företag, gav eftersträvansvärda förebilder. Bakom denna framväxt skymtade två stora universitets, Stanford respektive MIT, samlade forskningsresurser.

Kring 1980 koncentrerades intresset till det som föreföll vara kärnan i dessa förebilder, det universitetsrotade företagandet. Under 1980-talets första år togs ett stort antal initiativ till att bygga upp "Science Parks" eller "Innovationscentra" i anslutning till forskande högskolor och universitet. I England invigdes 26 nya parker åren 1983-86. Ytterligare ett tiotal var då under uppbyggnad, ett tjugotal under planering. I Västtyskland startades en första "park" i Väst-Berlin våren 1983. Två år senare fanns 15 runt om i Västtyskland och drygt 50 till var under planering. Liknande exempel kan hämtas från andra västeuropeiska länder.

I Sverige tog etableringsvägen fart åren runt 1985. 1983 invigdes den första forskningsbyn, Idéon i Lund. 1984 öppnade forskningsbyn Mjärdevi i direkt anslutning till Linköpings Universitet. 1986 startade Teknikhöjden intill KTH och forskningsbyn "Glunten" i Uppsala. I Umeå flyttade ett antal bioteknikföretag in i den nybyggda forskningsbyn Uminova. I Luleå etablerades Aurorum, i Göteborg Chalmers teknikpark, i Karlstad och Växjö forskningsbyarna "Hjärnbruket" och "Videum", i Sundsvall ett nybyggt "Innovationscentrum", i Borlänge den futuriskt byggda "Teknikdalen", i Ronneby ett "Soft Center" för avancerade programvaruföretag. I Kista etablerades ett särskilt centrum för utbildning och FoU inom elektronik, teknik- och forskningsparken Electrum. I södra Stockholm invigdes 1989 den biotekniskt inriktade byn Novum, i direkt anslutning till Huddinge Sjukhus. Men också utanför högskoleorterna slog visionerna rot. Mängder av centra, inriktade mot "forskning", "teknikutveckling" och "teknikspredning" skisserades, planerades och invigdes i allt snabbare takt.

Åren runt 1990 avstannade "parkrörelsen" i Sverige och andra länder. Vunna erfarenheter – många negativa – rannsakades. I samband med att sk Teknisk brostiftelser etablerades runt 1995 fick "rörelsen" ny näring. Fokus riktades främst mot insatser i parkernas inkubatorer – miljöer för att erbjuda embryonala och nystartade företag stöd via nätverk, expertis och pengar. Efter VINNOVA:s tillkomst gavs inkubatorsatsningarna ytterligare näring, bl a via ny inspiration från utländska exempel (Israel, Storbritannien, USA).

Teknikbrostiftelsernas efterträdare Innovationsbrokoncernen driver i dag ett nationellt inkubatorprogram med medel från VINNOVA. Programmet ger för närvarande, och efter en ansöknings- och utvärderingsprocedur, stöd till 21 inkubatorer. Därutöver finns ytterligare (minst) 20 inkubatorer enligt olika källor.

I Mälardalen finns i början av 2010 sex programstödda och minst tre som (hittills) inte nått framgång visavi Innovationsbron. Nästan alla inkubatorer är lokaliserade till teknikparker och med närhet till ett högskolecampus.

Data för inkubatorer och parker finns i bilagda översikter. (Källa: SiSP, Swedish inkubators and Science parks och nätet.)

21 Inkubatorer med finansiering inom Innovationsbrons Inkubatorprogram. Källor: SiSP och nätet

Inkubatormiljö	Historik		Geografi m m
	Första aktiviteter 1)	Aktuell organisation	
Region Norr			
Aurorum Business Incubator AB	1990	2005	I Luleå i teknikparken och intill universitetet. Filial i Piteå sedan 2008 (Solander Science Park)
Uminova Innovation AB: Inkubatorn	1990	2003	I Umeå och inom teknikparken. Tidigare inom Campusområdet
Umeå Biotech Incubator AB		2004	Dotterbolag till Uminova Innovation, specialiserat till bioteknik/life science. Lokaliserat till teknikparken. Startat som EU-projekt – första ”våta” inkubatorn i Sverige
Region Mitt			
Stockholm Innovation & Growth AB, ”STING”	1985	2002	Tidigare Kista Innovation & Growth. Ägs av Electrumstiftelsen med bl a KTH, Ericsson och Stockholms stad som stiftare. I dag har STING samarbetsavtal med KTH och verksamheter i anslutning till campusområdena i Albano, Kista och Flemingsberg. Första aktiviteter vid ”Teknikhöjden” inom Albanoområdet
Karolinska Institutet Innovations AB, ”KIAB”: Inkubatorn		1998	Verksamheter inom KI:s två campus, Solna och Flemingsberg och inom KI Science Park AB. Samarbete med STING inom medtech., i övrigt fokus på life science
Stockholms Universitet Innovation AB: Inkubatorn	2000	2006	Inom SU:s Frescaticampus. Fokus på tjänsteinkubation och bioteknik
”Lead” – LiU Entrepreneurship & Development	1985	2002	Verksamheter inom LiU:s två campusområden i Linköping och Norrköping. Rötter långt bak i tiden till olika program inom LiU och Mjärdevi Science Park. Regionalfondstöd
Stiftelsen Teknikdalen: Inkubatorn	1995	2005	I Borlänge och inom teknikparken. Nära samspel med Högskolan Dalarna. Fokus på materialteknik och transporter, men med hela Dalarna som upptagningsområde.
Stiftelsen Inova i Wermland: Inkubatorn	1995	2004	I Karlstad och med anknytning till teknikparken och Universitetet.
Create Business Incubator Mälardalen AB	1995	2008	I Eskilstuna och inom Munktell Science Park samt i Västerås och teknikparken där (”Teknikbyn”). Nära samarbete med MdH
Uppsala Innovation Centre AB	1990	1999	Uppsalaregionens inkubator med delägande från bl a ALMI, SLU och Uppsala Universitet. Visst fokus på life science, nya material och tjänster.
Region Väst			
Science Park Jönköping AB: Inkubatorsystemet		2001	I Jönköping inom teknikparken intill högskolan. Men med ”filialer” på drygt tio platser runt om i länet
Chalmers Innovation	1980	1999	I Göteborg och nära Chalmers. Bara teknikbaserade företagskoncept. ”Examinerade” företag har attraherat mer än en miljon i riskkapital
Gothia Science park: Inkubatorn		2000	I Skövde och intill högskolan. ”Dataspel” ett fokusområde
Sahlgrenska Science park: Inkubatorn	1998	2004	I Göteborg och intill Sahlgrenska Universitetssjukhuset samt med nära anknytning till Göteborgs universitet/medicin. Life science i fokus
Encubator AB	1995	2001	Göteborgsinkubator med rötter i Chalmers School of Entrepreneurship. Startades med stöd från bl a Chalmersinvest. Senare har GIBBS (Göteborg International Bioscience Business School) tillkommit som medägare/källa.
Holdingbolaget vid Göteborgs Universitet: Inkubatorsystemet		1996	Inkubatorer inom GU:s campusområden. Nära samspel med övriga inkubatorer med anknytning till GU/Sahlgrenska och Chalmers.
Region Syd			
Blekinge Business Incubator AB	1990	2005	Verksamhet inom BTH:s campusområden (Karlskrona, Ronneby, Karlshamn) samt i Olofström. Fokusområde är främst IKT/Telecom (”Spel” och miljöteknik kompletterar). Första aktiviteter inom Ronnebys ”Soft center”
Ideon Innovation – Inkubatorn	1985	2005	Inkubator i Lund och inom Ideon Science Park, Skandinavien första. Intill Campus. Fokus på IKT/Telecom och miljöteknik.
Ideon Bioincubator		2005	Lokaliserat till BMC, det biomedicinska centret vid Lunds Universitet. Fokus på bioteknik/biomedicin.
Minc		2003	”Malmö inkubator”. Ägs av Malmö stad och lokaliserad intill Malmö högskola.

1) Ungefärligt årtal

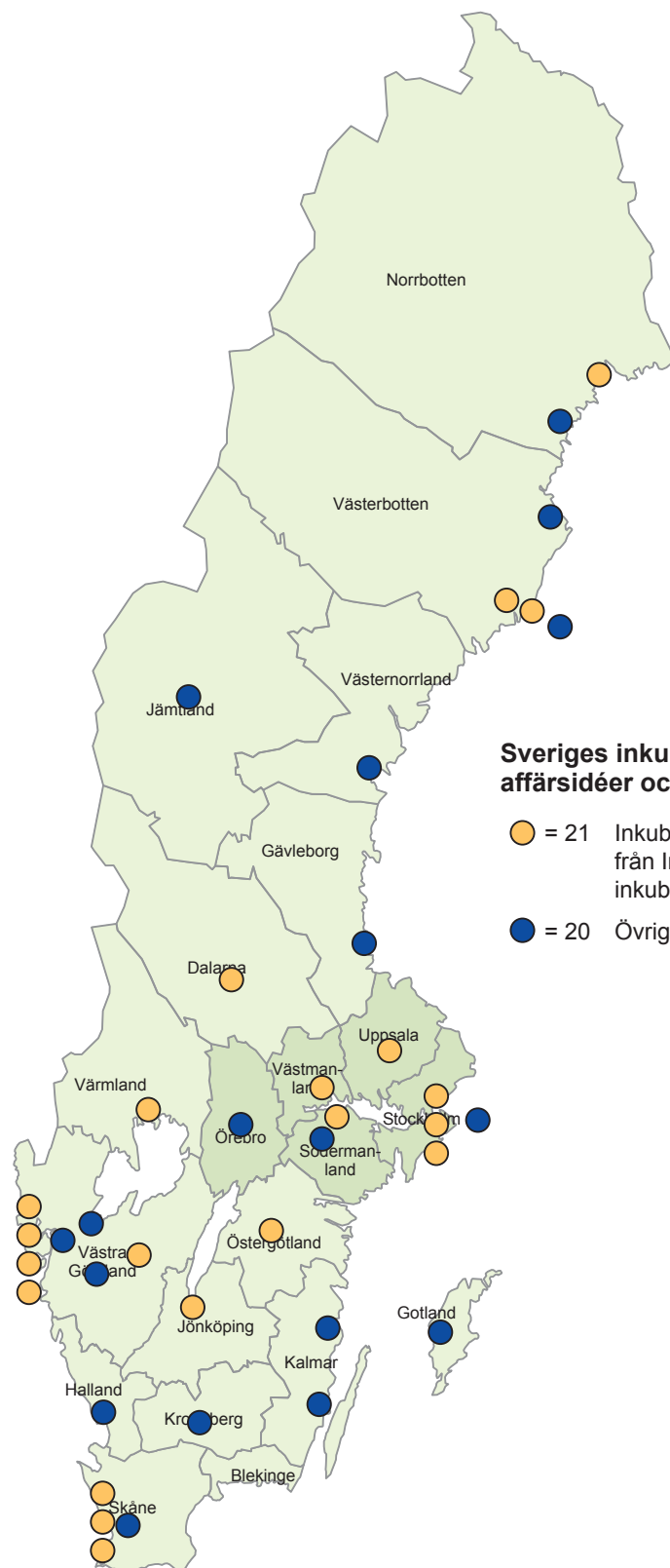
Inkubatorer som våren 2010 inte stöds via det nationella inkubatorprogrammet

Inakubator	Lokalisering	Etableringsår
Mälardalen		
Idélab	E-tuna	1999
Inkubera	Örebro	
Tansit Kulturinkubator	Stockholm	
Västra Götaland		
Espira	Borås	2003
Framtidens företag	Göteborg	2008
Innovatum	Trollhättan	2003
Brewhouse Upplevelseinkubator	Göteborg	
Skåne		
Krinova	Kristianstad	2003
Medeon Incubator	Malmö	2007
Norrland		
Inkubatorn, Solanderparken	Piteå	2009
BPark	Skellefteå	2006
Åkroken	Sundsvall	2003
Business Incubator	Östersund	
Biofactory	Umeå	
Movexum	Gävle	
Övriga lokaliseringar		
Inkubatorn, Science park	Halmstad	2007
Inkubatorn, Science park	Kalmar	2000
Atrinova	Oskarshamn	2009
Inkubatorn AB	Växjö	2009
Inkubatorn, Science Park	Visby	2002

Science Parks år 2009

Källa: SiSP

Miljö	Miljön etablerad	Miljöns omfång, 2009		Lokalisering m m
		Antal företag	Anställda i företagen	
"Kista Science City	1988	1 400	31 000	Stockholm, Kista (KTH, SU)
"Lindholmen Science Park"	1999	230	9 100	Göteborg, varvsområdet (CTH)
"Mjärdevi Science park"	1984	125	6 100	Linköping, intill LiU
"Telecom City"	1985, 1993	45	5 000	Soft Center i Ronneby (1985) plus samarbetsnätverket TelecomCity i Karlskrona/Ronneby (1993) (BTH)
"Teknikdalen"	1987	240	3 500	Borlänge, intill högskolan. 80 kunskapsföretag med 400 anställda
"Ideon"	1983	260	3 000	Lund, intill LU
"Kopparlunden"	1998	200	1 800	Västerås, i gamla Metallverken
"Uppsala Science Park"	1985	150	ca 1 000	Centralt i Uppsala
"Norrköping Science Park"	ca 1995	100	850	I gammalt industriområde. Anknytning till LiU:s Norrköpingcampus
"Sandbacka Science Park"	1998	50	800	Sandviken
"Aurorum"	1987	80	700	Luleå, intill LuTU:s campus
"Kalmar Science Park"	2003	60	675	Kalmar, nära högskolan
"Videum"	ca 1990	115	600	Växjö, intill universitetet
"Gävle Technology Park"	2003	100	500	Gävle, intill högskolan
"Faxepark"	1998	27	475	Söderhamn, inom gamla flygflottiljområdet
"Medeon"	1998	30	425	Malmö, intill högskolan
"Jönköping Science Park"	2002	125	340	Jönköping, intill högskolan
"Uminova"	1987	43	300	Umeå, intill universitetet
"Acusticum"	2000	32	300	Piteå, inom LUTU:s filial. Musik och media
"Munktell Science Park"	1999	42	180	Eskilstuna, nära MdH och i gamla industrilokaler
"Krinova"	1999	70	170	Kristianstad, intill högskolan
"Netport"	2001	20	160	Karlshamn
"Karolinska Science park"	2006	52	155	Stockholm (Solna), intill KI
"Sahlgrenska Science Park"	2001	45	100	Göteborg, intill GU
"Espira"	2002	23	90	Borås, nära högskolan
"Halmstad Science park"	2007	18	85	Halmstad, intill högskolan
"Åkroken Science park"	2003	29	83	Sundsvall, skogsinriktad, centralt i Sundsvall
"Solander Science park"	2009	8	50	Piteå, Fokus på företagande med biomassaanknytning

Sveriges inkubatorer för utveckling av affärsidéer och unga mikroföretag

- = 21 Inkubatorer med finansiering från Innovationsbron/VINNOVA:s inkubatorprogram
- = 20 Övriga inkubatorer